

GRYFINO

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ ZA ROK 2019
I PRZEDSTAWIENIE POTRZEB NA ROK 2020**

**Opracowanie:
Ośrodek Pomocy Społecznej**

Gryfino 2020

SPIIS TREŚCI:

I.	INFORMACJE OGÓLNE	2
	1.1 ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU OPS.....	2
II.	CHARAKTERYSTYKA ŚWIADCZEŃ	4
	2.1 ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ.....	7
	2.2 ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE.....	19
	2.3 DODATKI MIESZKANIOWE.....	28
	2.4 ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY.....	29
	2.5 STYPENDIA SZKOLNE.....	30
	2.6 OCHRONA ZDROWIA.....	31
III.	PROGRAMY	32
	3.1 GMINNY PROGRAM OSŁONOWY.....	32
	3.2 PROGRAM OPERACYJNY POMOC ŻYWNOŚCIOWA.....	32
	3.3 OPIEKA WYTCHNIENIOWA.....	33
	3.4 OPIEKA 75+.....	33
	3.5 USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	33
	3.6 WIELOLETNI PROGRAM RZĄDOWY POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU.....	34
IV.	WSPIERANIE RODZINY	35
	4.1 ZAŁOŻENIA PROGRAMU 2017-2019.....	35
	4.2 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI WSPIERANIA RODZINY.....	35
	4.3 PIECZA ZASTĘPCZA.....	38
V.	PROJEKTY	39
	5.1 PROJEKT „SKUTECZNA POMOC KOMPLEKSOWE WSPARCIE”.....	39
	5.2 PROJEKTY SOCJALNE.....	40
VI.	DODATKOWE WSPARCIE	41
	6.1 MAGAZYN Z ODZIEŻĄ UŻYWANĄ.....	41
	6.2 MAGAZYN Z UŻYWANYM SPRZĘTEM REHABILITACYJNYM.....	41
VII.	LOKALNE CENTRUM WOLONTARIATU	41
VIII.	CENTRUM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	42
IX.	GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	43
X.	ZATRUDNIENIE W OPS, SZKOLENIA	44
XI.	KIERUNKI DZIAŁAŃ NA ROK 2020	46
	11.1 ŚRODKI FINANSOWE ZAGWARANTOWANE W BUDŻECIE GMINY NA ROK 2020, W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ ZADAŃ PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ.....	47
	ZAŁĄCZNIK NR 1 GALERIA.....	48
	ZAŁĄCZNIK NR 2 STRUKTURA ORGANIZACYJNA OPS.....	54

I. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU OPS

Na dzień 31.12.2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej dysponował kwotą na wydatki w wysokości **43.536.176,88 zł**

z czego:

- **33.041.384,79 zł** – to środki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami,
- **2.664.192,48 zł** – to środki otrzymane z budżetu Wojewody w formie dotacji na realizację zadań własnych oraz programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”
- **281.133,00 zł** – to środki na realizację projektu „Mieszkanie treningowe – krok do samodzielności” oraz „Skuteczna pomoc – kompleksowe wsparcie”.
- **7.549.466,61 zł** – to środki własne gminy.

Poniższa tabela zawiera informacje o wykorzystaniu środków finansowych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie 01.01.2019 r. - 31.12.2019 r.

Tabela 1. Zestawienie wykorzystania środków w roku 2019

L.p.	Treść	Ogółem	w tym :		
			ze środków własnych	z dotacji na zadania własne	z dotacji na zadania zlecone
I	Zwalczanie narkomanii				
1.	Plan	38 250,00	38 250,00	0,00	0,00
2.	Wykonanie	35 738,89	35 738,89	0,00	0,00
3.	% wykonania do planu	93,44	93,44	0,00	0,00
II.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi				
1.	Plan	578 939,61	578 939,61	0,00	0,00
2.	Wykonanie	521 035,31	521 035,31	0,00	0,00
3.	% wykonania do planu	90,00	90,00	0,00	0,00
III.	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
1.	Plan	33 500,00	33 500,00	0,00	0,00
2.	Wykonanie	26 694,06	26 694,06	0,00	0,00
3.	% wykonania do planu	79,68	79,68	0,00	0,00
IV.	Składki na ubezpieczenia zdrowotne				
1.	Plan	82 649,00	0,00	82 649,00	0,00
2.	Wykonanie	82 288,67	0,00	82 288,67	0,00
3.	% wykonania do planu	99,56	0,00	99,56	0,00
V.	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe				
1.	Plan	2 093 081,00	1 873 430,00	219 651,00	0,00
2.	Wykonanie	1 886 676,15	1 673 067,57	213 608,58	0,00
3.	% wykonania do planu	90,14	89,31	97,25	0,00
VI.	Dotatki mieszkaniowe				
1.	Plan	293 687,66	290 000,00	0,00	3 687,66
2.	Wykonanie	267 869,88	264 445,01	0,00	3 424,87

3.	% wykonania do planu	91,21	91,19	0,00	92,87
VII.	Zasiłki stałe				
1.	Plan	1 070 839,00	0,00	1 070 839,00	0,00
2.	Wykonanie	1 066 316,32	0,00	1 066 316,32	0,00
3.	% wykonania do planu	99,58	0,00	99,58	0,00
VIII	Ośrodki pomocy społecznej				
1.	Plan	2 986 025,00	2 545 886,00	440 139,00	0,00
2.	Wykonanie	2 917 891,17	2 479 282,53	438 608,64	0,00
3.	% wykonania do planu	97,72	97,38	99,65	0,00
IX.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze				
1.	Plan	563 514,48	466 781,00	34 107,48	62 626,00
2.	Wykonanie	450 554,20	370 680,75	29 432,97	50 440,48
3.	% wykonania do planu	79,95	79,41	86,29	80,54
X.	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej				
1.	Plan	550 000,00	165 000,00	385 000,00	0,00
2.	Wykonanie	238 664,75	71 599,43	167 065,32	0,00
3.	% wykonania do planu	43,39	43,39	43,39	0,00
XI.	Pomoc w zakresie dożywiania				
1.	Plan	452 450,00	168 800,00	283 650,00	0,00
2.	Wykonanie	349 959,10	71 000,00	278 959,10	0,00
3.	% wykonania do planu	77,35	42,06	98,35	0,00
XII.	Pozostała działalność				
1.	Plan	511 382,00	511 382,00	0,00	0,00
2.	Wykonanie	381 751,49	381 751,49	0,00	0,00
3.	% wykonania do planu	74,65	74,65	0,00	0,00
XIII.	Rozdział 85395 - Pozostała działalność				
1.	Plan	319 783,00	38 650,00	281 133,00	0,00
2.	Wykonanie	311 581,45	38 650,00	272 931,45	0,00
3.	% wykonania do planu	97,44	100,00	97,08	0,00
XIV.	Rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym				
1.	Plan	138 552,00	34 000,00	104 552,00	0,00
2.	Wykonanie	106 813,60	21 362,72	85 450,88	0,00
3.	% wykonania do planu	77,09	62,83	81,73	0,00
XV.	Rozdział 85501 - Świadczenie wychowawcze				
1.	Plan	21950000,00	0,00	0,00	21 950 000,00
2.	Wykonanie	21 761 573,52	0,00	0,00	21 761 573,52
3.	% wykonania do planu	99,14	0,00	0,00	99,14
XVI.	Rozdział 85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego				
1.	Plan	10 149 195,13	296 824,00	0,00	9 852 371,13
2.	Wykonanie	10 139 095,60	288 143,51	0,00	9 850 952,09
3.	% wykonania do planu	99,90	97,08	0,00	99,99
XVII.	Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny				
1.	Plan	1 304 429,00	166 524,00	43 605,00	1 094 300,00
2.	Wykonanie	1 260 257,41	133 632,08	43 605,00	1 083 020,33
3.	% wykonania do planu	96,61	80,25	100,00	98,97

XVIII. Rozdział 85508 - Rodziny zastępcze					
1.	Plan	341 500,00	341 500,00	0,00	0,00
2.	Wykonanie	311 722,96	311 722,96	0,00	0,00
3.	% wykonania do planu	91,28	91,28	0,00	0,00
XIX. Rozdział 85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów					
1.	Plan	78 400,00	0,00	0,00	78 400,00
2.	Wykonanie	78 305,76	0,00	0,00	78 305,76
3.	% wykonania do planu	99,88	0,00	0,00	99,88
		43 536 176,88	7 549 466,61	2 945 325,48	33 041 384,79
	Razem	42 194 790,29	6 688 806,31	2 511 201,61	32 827 717,05
		96,92	88,60	85,26	99,35

II. CHARAKTERYSTYKA ŚWIADCZEŃ REALIZOWANYCH PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W GRYFINIE

26 kwietnia 1990 r. Rada Narodowa Miasta i Gminy w Gryfinie uchwałą Nr XIII/93/90 powołała Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie jako jednostkę organizacyjną Urzędu. Zakres pracy Ośrodka jest tak szeroki, że trudno wymieniać wszystko, ale właściwym jest nadmienić, że od dnia 01-05-1990r. Ośrodek pełniąc swoją największą funkcję pomaga osobom, jak również rodzinom w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz realizuje zadania zlecone gminie w zakresie pomocy społecznej przez organy administracji rządowej lub samorządowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej to nie tylko realizacja przyznanych zasiłków i świadczeń, ale bardzo ciężka praca wyspecjalizowanych pracowników. Interesantami Ośrodka są przede wszystkim osoby niepełnosprawne, wykluczone społecznie, dotknięte problemami alkoholowymi, a przede wszystkim osoby z problemami życia codziennego. Rozwiązywanie problemów w stosunkach międzyludzkich oraz wydobywanie z ludzi sił i rozwijanie poczucia godności osobistej w celu osiągnięcia godnego poziomu życia i radzenia sobie w dobie zmieniającej się rzeczywistości, wymaga od pracowników ogromnej wiedzy, samokształcenia, zaangażowania i pełnego poświęcenia.

Zgodnie ze statutowym zakresem działania, Ośrodek poza pomocą społeczną zajmuje się także prowadzeniem:

- postępowania w sprawie przyznawania i wypłaty dodatków mieszkaniowych,
- postępowania w sprawie przyznawania zryczałtowanego dodatku energetycznego dla odbiorców wrażliwych energii elektrycznej, o których mowa w art. 3 pkt. 13c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. – Prawo energetyczne,
- postępowania oraz wydawania decyzji w sprawie prawa do świadczeń zdrowotnych,
- postępowania w sprawie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów,
- postępowania wobec dłużników alimentacyjnych,

Ponadto Ośrodek realizuje:

- zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, wychowawczych (500+), „Dobry Start” (300+) oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- pomoc w ramach „Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Gryfino”,

- obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- zadania z zakresu wspierania rodziny i współfinansowania pieczy zastępczej,
Poza tym:
- zajmuje się wydawaniem opinii dotyczących potwierdzenia sprawowania opieki faktycznej nad osobami uprawnionymi do renty socjalnej, w przypadku gdy nie mogą one samodzielnie odebrać świadczenia,
- przeprowadza wywiady środowiskowe w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunków wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna tj. uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna,
- przeprowadza weryfikację wniosków o przyjęcie do Dniennego Domu Senior+ w Gryfinie,
- przeprowadza wywiady środowiskowe w celu skierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy i ustalenia odpłatności za pobyt,
Jak również:
- w strukturze Ośrodka funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której skład osobowy został powołany przez Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino zarządzeniem Nr 0050.103.2018 z dnia 12 września 2018 roku,
- w Ośrodku działa Lokalne Centrum Wolontariatu,

Zadania realizowane są w oparciu o następujące ustawy:

- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2019r. poz. 1507 ze zm.),
- Uchwałę nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018r. poz. 1007) – Uchwała nr IV/35/19 Rady Miejskiej w Gryfinie z dnia 24 stycznia 2019r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 2133),
- ustawę z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 755 ze zmianami),
- ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.218),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2019r. poz.852),
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 1373),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2019r. poz. 688),

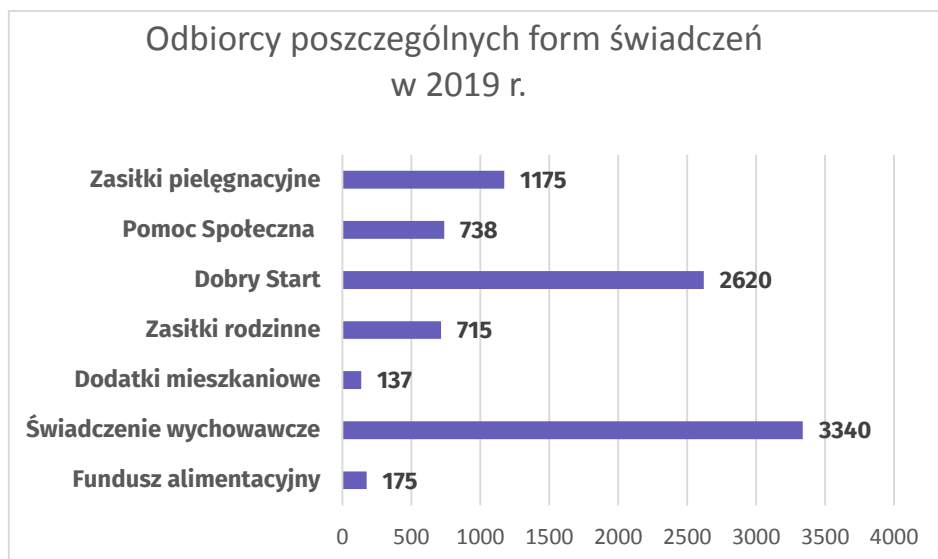
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2019r. poz. 1111),
- ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 111),
- ustawę z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 2092 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. z 2019r. poz. 670 ze zm.),
- ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz. 1481 ze zm.)
- ustawę z 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.),
- ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2019r. poz. 473 ze zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1343).

Wielość świadczeń realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie sprawia, że jest on instytucją realizującą zadania pomocy społecznej, świadczeń polityki prorodzinnej, oraz innych świadczeń o charakterze pomocowym, będącymi odpowiedzią na potrzeby mieszkańców gminy Gryfino.

Do najliczniejszych odbiorców świadczeń realizowanych przez Ośrodek należą osoby lub rodziny pobierające świadczenia bez względu na posiadany dochód - świadczenie 500 +, 300+ i zasiłek pielęgnacyjny.

Zauważalny spadek liczby osób pobierających dodatki mieszkaniowe, zasiłki rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma związek z jednoczesnym wzrostem płacy minimalnej, brakiem waloryzacji kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń oraz wzrostem poziomu zatrudnienia.

Wykres 1. Zestawienie odbiorów świadczeń w roku 2019

2.1 ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna udzielana jest w szczególności z powodu:

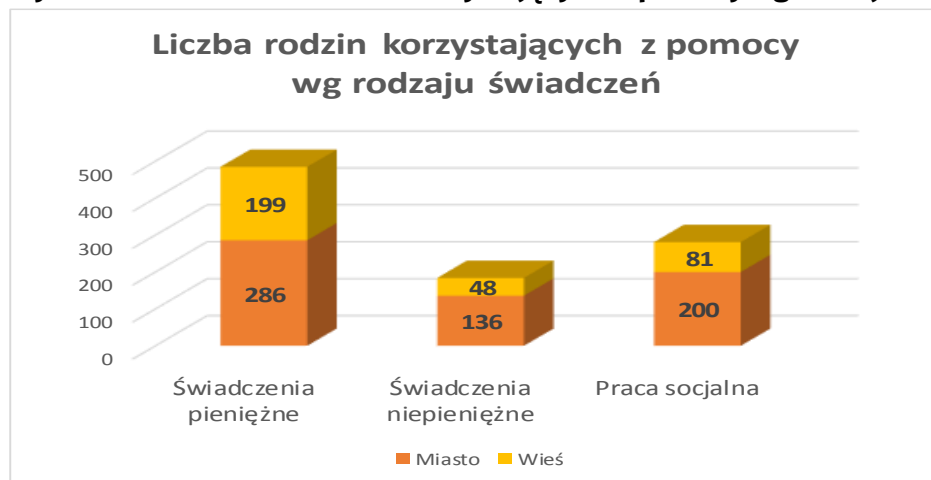
- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 701 zł, a w rodzinie, jeżeli dochód na osobę nie przekracza 528 zł.

W celu skutecznej i efektywnej obsługi osób zgłaszających się do Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie struktura organizacyjna Ośrodka została w 2017 roku ostatecznie zmieniona, m.in. utworzono Dział Pomocy Społecznej, a w nim 3 Sekcje, których działalność ma bezpośredni wpływ na skuteczność i efektywność świadczonych usług przez Ośrodek. W trakcie reorganizacji w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gryfinie oddzielono pracę socjalną i usługi społeczne od postępowania administracyjnego.

Realizacją zadań pomocy społecznej w sposób bezpośredni zajmują się pracownicy socjalni. Do ich zadań należy w szczególności praca socjalna, dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń w drodze wywiadu środowiskowego.

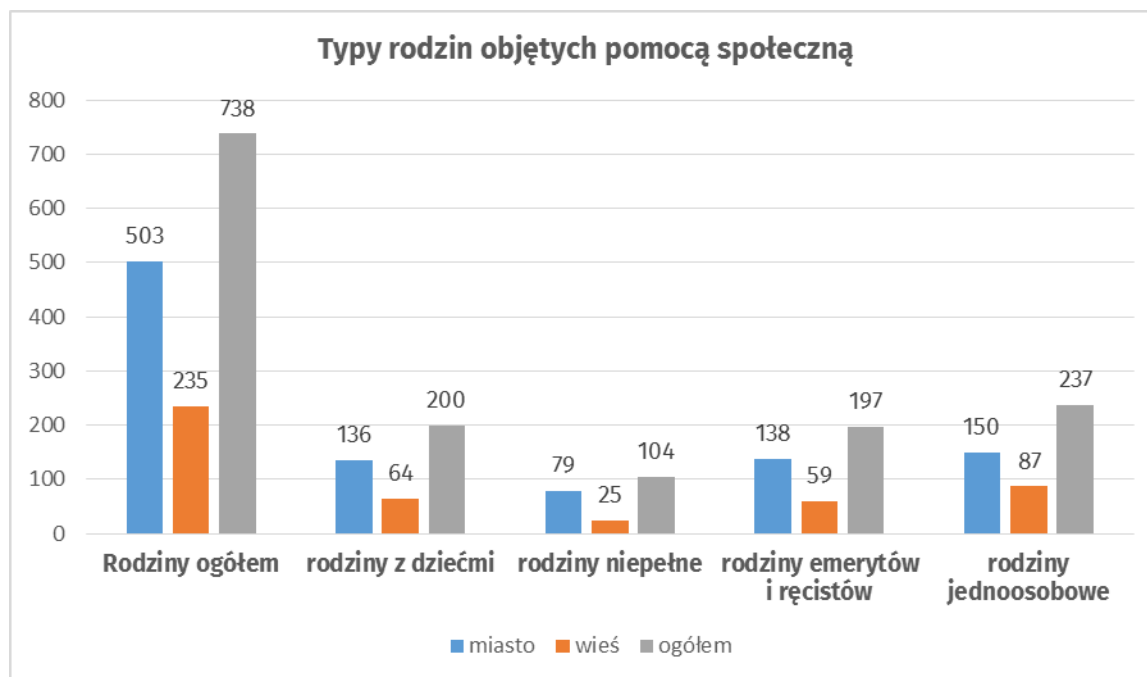
Wykres 2. Zestawienie rodzin korzystających z pomocy wg rodzaju świadczeń w roku 2019

Realizacja podstawowego zadania pomocy społecznej jakim jest wspieranie rodzin/osób, w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka jest realizowane poprzez określony w ustawie o pomocy społecznej katalog świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

W 2019 r. pomocą społeczną zostało objętych łącznie **1407 osób (tj. 738 środowisk)**, w tym pomocą finansową **941 osób**.

Wykres 3. Zestawienie rodzin wg typu objętych pomocą w roku 2019

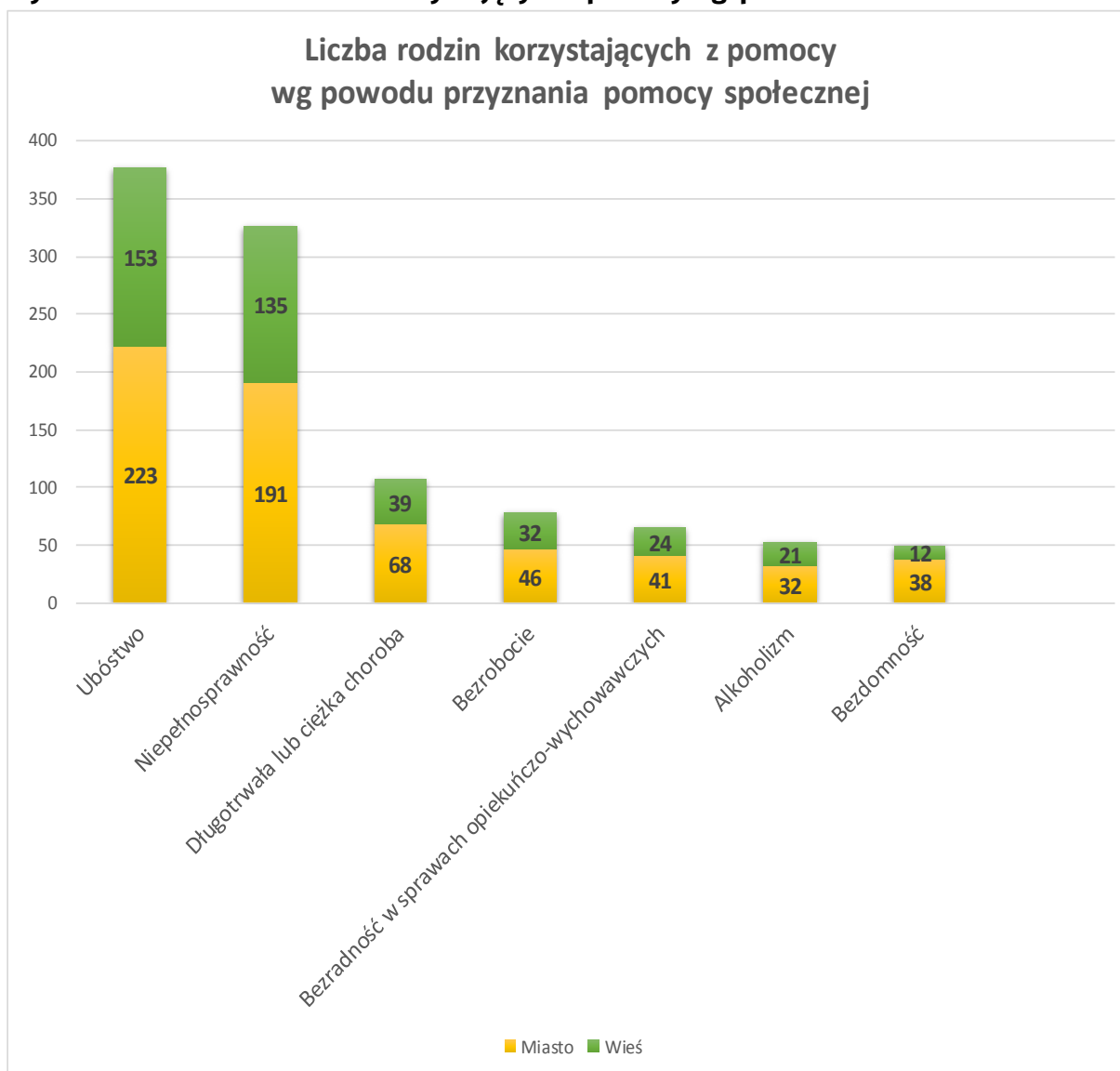
Z przedstawionych wyżej danych jednoznacznie wynika, iż najwięcej rodzin objętych pomocą społeczną zamieszkuje w mieście i są to przede wszystkim rodziny jednoosobowe.

Tabela 2. Zestawienie środowisk wg. występujących problemów w roku 2019

Występujący problem	Liczba środowisk	% badanej liczby środowisk tj. 738 rodzin
Niepełnosprawność	326	44,2
Długotrwała lub ciężka choroba	107	14,5
Bezrobocie	78	10,6
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	74	10,0
Alkoholizm	53	7,2
Bezdomność	50	6,8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	5,4
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	28	3,8
Przemoc w rodzinie	5	0,7
Zdarzenie losowe	2	0,3

Sytuacja kryzysowa	2	0,3
Narkomania	1	0,1

Wykres 4. Zestawienie rodzin korzystających z pomocy wg. powodu w roku 2019

Tak jak w latach ubiegłych, tak w roku 2019 najczęstszymi powodami ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej obok ubóstwa było: **niepełnosprawność (44,2%), długotrwała lub ciężka choroba (14,5%), bezrobocie (10,6%)**. Porównując dane liczbowe z 2019r. do lat poprzednich należy stwierdzić, że liczba środowisk dotkniętych problemem niepełnosprawności i długotrwałej choroby uległa spadkowi, niemniej jednak w dalszym ciągu jest to problem dominujący (**niepełnosprawność**: 2017 – 54,8%, 2018 – 49% **długotrwała choroba**: 2017 – 20,2%, 2018 r. – 18,7%). Są to problemy na przewyższenie, których w większości przypadku osoby nimi dotknięte nie mają znaczącego wpływu. Osoby objęte są pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług opiekuńczych, korzystają ze wsparcia w ramach gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków.

Rodziny dotknięte **problemem bezrobocia** stanowią 10,6% badanej liczby środowisk. Porównując do lat poprzednich (2017r. – 19,3%, 2018 r. - 12,7%) zauważalny jest spadek tej kategorii klientów, który może być podyktowany mniejszą stopą bezrobocia w kraju, a także działaniami instytucji, w tym ośrodka pomocy społecznej mających na celu aktywizację zawodową klientów pomocy społecznej.

W 2019r. 10% rodzin (78 rodzin) z powodu **bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego** otrzymało wsparcie. W 2017r. było to – 8,6% rodzin, a w 2018 r. – 8,7% w stosunku do ogólnej liczby rodzin objętych pomocą społeczną. W przypadku stwierdzenia niewydolności wychowawczej, nienależytego sprawowania opieki przez rodziców wobec dzieci, rodziny te wymagają intensywnej wszechstronnej pracy, która w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Priorytetem pracy z rodzinami jest utrzymanie dziecka w rodzinie i budowanie u rodziców poczucia odpowiedzialności.

Kolejną przyczyną trudnej sytuacji klientów zgłaszających się po pomoc do Ośrodka jest **alkoholizm**, który dotyczył 7,2% rodzin objętych pomocą (53 rodziny). W roku 2017r. było to 11,2%, a w 2018r. 9,1%. W przypadku osoby z problemem alkoholowym pracownik socjalny kieruje osobę nadużywającą alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu podjęcie działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego. W rodzinach, w których przebywają dzieci prowadzony jest monitoring.

Problem **bezdumności** przedstawia się następująco: w 2019r. objętych wszechstronną pomocą było 6,8% (50 osób), w 2018 r. – 8,2%, w 2017 r. - 7,8%. Dominującymi problemami w tej grupie osób są: brak stałego źródła utrzymania, alkoholizm, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność fizyczna, choroby i zaburzenia psychiczne, włóczęgostwo, kolizje z prawem. Praca z osobami bezdomnymi polega na działaniach zmierzających do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, dostępu do świadczeń zdrowotnych. Prowadzona jest praca socjalna na rzecz wyjścia z bezdomności lub rozwiązania innych problemów towarzyszących problemowi bezdomności.

Potrzeba ochrony macierzyństwa jest kolejną przesłanką uzasadniającą udzielanie pomocy. Jest ona związana z potrzebą ochrony dziecka i rodziny. W 2019 r. z powyższego powodu, z pomocy społecznej skorzystało 5,4% rodzin (2017 r. – 8,6%, 2018 r. – 6,9%).

W 2019r. 28 osobom (3,8%), które **opuściły zakłady karne** udzielono pomocy społecznej (2017r. – 3,4%, 2018 r. – 3,3%). Poza udzieleniem pomocy finansowej, osoby otrzymały wsparcie w formie pracy socjalnej. Udzielana pomoc osobom opuszczającym zakład karny skierowana jest przede wszystkim na uzyskanie samodzielności życiowej.

W 2019r. pomocą z powodu **przemocy w rodzinie** zostało objętych 5 środowisk (0,7%) (2017 r. – 1,8%, 2018 r. – 0,3%). Osobą, która doświadcza przemocy w rodzinie może być każdy - współmałżonek, partner, rodzice, dzieci, osoby niepełnosprawne oraz starsze. Mając na uwadze ochronę życia i zdrowia osób doświadczających przemocy, a zwłaszcza dzieci, praca służb społecznych polega na bezpośredniej relacji z klientami poprzez udzielenie wsparcia w rozwiązywaniu problemu przemocy. Osoby informowane są o swoich prawach, proponowana jest pomoc prawna, psychologiczna, motywowanie do przeprowadzenia obdukcji, do złożenia zeznań. W razie potrzeby udzielane jest schronienie. Uruchamiana

zostaje procedura „Niebieskiej Karty”. Ofiary przemocy przestają być bezsilne i mają szansę na otrzymanie skutecznej pomocy.

Z powodu **zdarzenia losowego**, które występuje nagle i nieprzewidywalnie, pomocą zostały objęte 2 osoby -0,3%, (2017 r. – 0,6%, 2018 r. – 1,8%). W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od posiadanego dochodu. Przyznane świadczenie nie ma na celu wyrównania strat poniesionych przez osobę, ale ich zminimalizowanie.

Z powodu **sytuacji kryzysowej** w 2019r. wsparciem zostały objęte 2 osoby – 0,3%, (2017r. – 0,4%, 2018r. – 0,1%). Praca służb społecznych polega przede wszystkim na podejmowaniu działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w kryzysie, w tym dotkniętych przemocą, w celu zapobiegania lub pogłębiania występujących dysfunkcji. Analiza powodów udzielania pomocy społecznej jest istotna dla projektowania działań pomocowych na rzecz mieszkańców gminy, będących odpowiedzią na realne ich potrzeby.

ANALIZA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2019r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług, pracy socjalnej objęto łącznie 738 rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła 1407, co stanowi 4,7% ogółu mieszkańców Gminy Gryfino (na dzień 31.12.2019 r. liczba mieszkańców gminy Gryfino wynosiła 29 919).

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 4360 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń.

Poniższa tabela wskazuje liczbę wydanych w roku 2019 decyzji z podziałem na rodzaje świadczeń.

Tabela 3. Zestawienie wydanych decyzji w roku 2019

Lp.	Rodzaj decyzji	Liczba decyzji
1.	Zasiłek stały	176
2.	Zasiłek okresowy	671
3.	Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy	749
4.	Program „pomoc państwa w zakresie dożywiania”	940
5.	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi,	183
6.	Pobyt w domu pomocy społecznej	152
7.	Program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków.	1442
8.	Skierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy i ustalenie odpłatności za korzystanie ze świadczonych usług	34
9	W sprawie innych świadczeń z pomocy społecznej	13

W roku 2019 do Organu wpłynęło 1 odwołanie od decyzji w sprawie pomocy społecznej. Ośrodek uwzględnił w całości odwołanie Strony i tym samym przyznał pomoc społeczną zgodnie z oczekiwaniami klienta.

Zadania zlecone gminie realizowane przez Ośrodek.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomoc otrzymało 8 osób, wykonano 1 608 godzin usług, na kwotę 50 440,48 zł. Wydano 17 decyzji.

Wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – wydano łącznie 112 decyzji w tym:

- 98 decyzji pozytywnych,
- 4 decyzje odmowne – w tym, 3 decyzje z powodu braku możliwości przeprowadzenia wywiadu środowiskowego oraz 1 decyzja z powodu braku współpracy i tym samym niemożności ustalenia sytuacji finansowej rodziny,
- 10 decyzji wygaszających uprawnienie do świadczeń z powodu:
 - pobytu w Zakładzie Karnym – 1 decyzje,
 - przyznania zasiłku stałego – 3 decyzje,
 - zgonu – 2 decyzje,
 - podjęcia zatrudnienia – 2 decyzje,
 - nabycia statusu osoby bezrobotnej – 1 decyzja,
 - zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego, jako członka rodziny – 1 decyzja.

W 2019r. z uwagi na brak zapotrzebowania nie były przyznane i wypłacone zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną jak również nie udzielono pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej. Nie wypłacono także żadnego wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zadania własne gminy realizowane przez Ośrodek.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenia według formy pomocy oraz liczbę udzielonych świadczeń i wydatkowaną kwotę.

Tabela 4. Zestawienie przyznanej pomocy w roku 2019

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	W tym dotacja z budżetu państwa w zł
1.	Zasiłki stałe	196	1 906	1 066 316,32	1 066 316,32
2.	Zasiłki okresowe	315	1 450	213 799,58	213 608,58
3.	Schronienie	24	2 947	53 127,06	-
4.	Usługi opiekuńcze	92	8 138	495 335,24	124 654,49
5.	Posiłek	139	13 024	59 188,80	46 300,12
6.	Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia	2	2	5 642,00	-

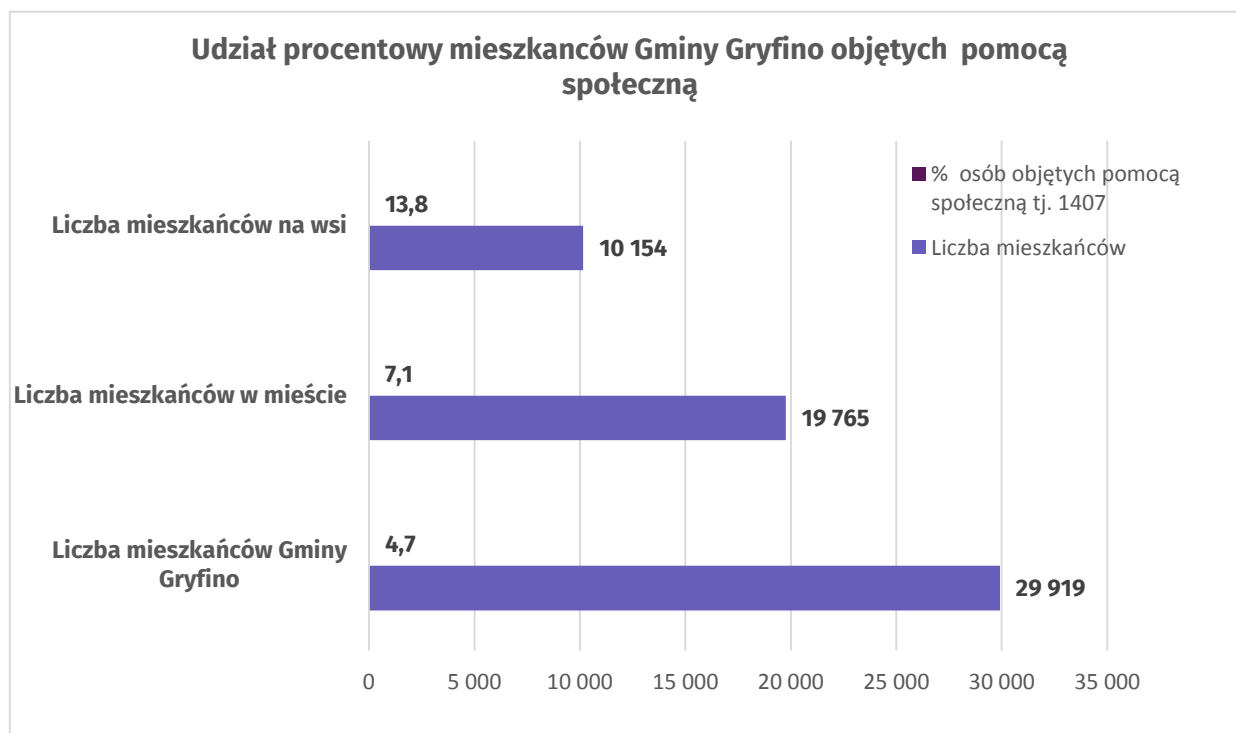
	losowego				
7.	Sprawienie pogrzebu	3	3	7 899,00	-
8.	Inne zasiłki celowe i w naturze	450	x	480 173,54	232 658,98
9.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	55	567	1 416 805,07	-
10.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne *	154	1559	82 288,67	82 288,67

*Za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na podstawie ustawy z dn. 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zasiłek okresowy przyznany był z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych oraz z powodu innych przyczyn.

Zasiłek celowy przyznany był na zakup żywności, leków, odzieży, opatu, opłacenie pobytu dziecka w żłobku/przedszkolu, na remont mieszkania, zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego, zakup środków czystości, pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego.

Wykres 5. Ogólne zestawienie mieszkańców objętych pomocą w roku 2019

Realizacją zadań związanych ze świadczeniami z pomocy społecznej zajmują się wykwalifikowani pracownicy socjalni, którzy są podzielni na trzy sekcje, gdzie każda sekcja ma inne zadania. Poniżej krótka charakterystyka zadań i dane statystyczne poszczególnych sekcji.

Sekcja ds. pierwszego kontaktu

W 2019 roku pracownicy socjalni Sekcji swoimi działaniami objęli **532** środowiska, które były/są podzielone według rejonizacji na **8** pracowników socjalnych.

Pracownicy socjalni Sekcji ds. Pierwszego Kontaktowania wykonują szereg różnorodnych zadań, głównym jednak ich zadaniem jest przeprowadzanie wywiadów środowiskowych do celów przyznawania pomocy społecznej w drodze decyzji administracyjnej, a co za tym idzie dokładna analiza problemów rodziny, weryfikacja stanu faktycznego i plan pomocy.

Pracownik Sekcji ds. Pierwszego Kontaktowania, po dokładnej analizie sytuacji, ustaleniu oczekiwań i potrzeb wnioskuje o udzielenie rodzinie lub osobie adekwatnej pomocy finansowej. Często są to potrzeby podstawowe tj. zapewnienie gorącego posiłku, żywności, zakupu opału czy leków. Rozpatruje sprawy dotyczące pomocy w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, pomocy w formie usług opiekuńczych, pomocy finansowej w zakresie zmniejszenia wydatków na leki, jak również prowadzi postępowanie w sprawie przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz skierowania do Domów Pomocy Społecznej. Istotne jest dokładne uzasadnienie przyczyn udzielenia pomocy w opisie wywiadu, wskazanie zasadności udzielenia pomocy.

W roku 2019 pracownicy socjalni sekcji przeprowadzili łącznie **1236** wywiadów środowiskowych do celów pomocy społecznej (wywiady przeprowadzone na wniosek osoby zainteresowanej i z urzędu).

Inne wywiady:

- wywiady do Sekcji Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych – 56,
- wywiady przeprowadzone na podstawie art. 103 ustawy o pomocy społecznej (wywiady te mają na celu ustalenie z małżonkiem, zstępny lub wstępny wysokość świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o świadczenia pomocy społecznej) – 83,
- wywiady przeprowadzone na podstawie art. 103 ustawy o pomocy społecznej na prośbę innych jednostek pomocy społecznej – 28.

Inne czynności administracyjne:

- sporządzenie adnotacji urzędowych – 249,
- sporządzenie kart informacyjnych – 24,
- liczba wychodzących pism – 455.

W związku z realizacją Gminnego Programu Ostonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Gryfino będących osobami niepełnosprawnymi lub przewlekle chorymi znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej i ponoszącymi wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza powyżej 30zł w roku 2019 pracownicy socjalni rozpatrzyli łącznie **1354** wniosków.

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie realizował Program Ministerialny „Opieka wytchnieniowa” (edycja 2019), wspólnie z Środowiskowym Domem Samopomocy w Gryfinie i Dziennym Domem Senior+ w Gryfinie. Do realizacji Programu niezbędne było przeprowadzenie przez pracowników socjalnych wywiadów środowiskowych i wydanie decyzji administracyjnych, tym samym przeprowadzono **10** wywiadów.

Pracownicy Sekcji pierwszego kontaktu zajmowali się również weryfikacją klientów ubiegających się o pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Sekcja pracy socjalnej

Podstawowym zadaniem pracowników socjalnych tej Sekcji jest świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ustawa o pomocy społecznej definiuje pracę socjalną jako podstawową działalność zawodową pracownika socjalnego mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym, która jest świadczona osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Świadczenie pracy socjalnej nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Kluczowym pracownikiem tej Sekcji obok pracownika socjalnego jest asystent rodzinny, który m.in. udziela pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udziela pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych.

Zadania Sekcji Pracy Socjalnej realizowane są przez:

- 4 pracowników socjalnych,
- 3 asystentów rodziny,
- 1 terapeuty rodzinnego,
- 2 trenerów wraz z 1 opiekunem mieszkania treningowego.

W 2019r. swoimi działaniami pracownicy socjalni objęli **213 środowisk** o łącznej liczbie osób w rodzinach **629**, w tym **68 rodzin na wsi i 145 rodzin w mieście**. Rodziny z dziećmi stanowiły 79 środowisk, liczba dzieci w rodzinach: 147, z tego rodziny niepełne to 26 rodzin.

Sekcja Usług Społecznych

Sekcja zajmuje się organizowaniem, koordynowaniem i nadzorem:

- nad działalnością Centrum Aktywności Lokalnej i Klubu Integracji Społecznej,
- nad realizacją usług społecznych, zwłaszcza dla osób starszych, bezdomnych, bezrobotnych i pozostających bez pracy oraz dla rodzin z dziećmi,
- usług opiekuńczych i pracy asystentów.

Ponadto, Sekcja zajmuje się inicjowaniem przedsięwzięć zapobiegających wykluczeniu społecznemu, mających na celu szeroko rozumianą integrację społeczną i odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnych i grup. Zadania Sekcji realizowane są przez 3 pracowników socjalnych.

Pomoc na rzecz osób bezdomnych lub zagrożonych bezdomnością

W roku 2019 pomocą społeczną, z powodu bezdomności, zostało objętych 50 osób. 24 osoby zostały skierowane do schroniska dla osób bezdomnych. Wszystkie osoby bezdomne, które zgłosiły się do tut. Ośrodka poza schronieniem, zostały objęte różnymi formami pomocy społecznej w zależności od zdiagnozowanych potrzeb. W związku z powyższym, przyznano pomoc finansową na zaspokojenie podstawowych potrzeb, posiłek, odzież oraz pracę socjalną, która skierowana była na zmianę sytuacji życiowej osób bezdomnych.

Ogólny koszt pomocy w formie schronienia wyniósł: **53 127,06 zł.** W celu realizacji obowiązku ustawowego jakim jest udzielanie pomocy w formie schronienia, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie podpisał w 2019 roku umowę na zakup usług - schronienia dla bezdomnych (kobiet i mężczyzn) z terenu Gminy Gryfino ze Stowarzyszeniem Jesień w Nowym Jasińcu. Powyższa umowa obejmowała realizację schronienia dla osób bezdomnych i osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Ośrodek w 2019 roku zawarł również porozumienia współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR prowadzącym schronisko w Łagiewnikach, Centrum Socjalnym Caritas w Szczecinie, Centrum Socjalnym Caritas w Stargardzie.

Ponadto, osoby bezdomne z terenu naszej gminy przebywały w schroniskach:

- Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego w Gdyni – 1 osoba,
- Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta w Koszalinie – 1 osoba,
- Centrum Socjalnego Caritas w Stargardzie – 1 osoba,
- Instytutu Św. Brata Alberta w Gryficach – 1 osoba.

Wszystkim osobom bezdomnym, które zwróciły się z prośbą o skierowanie do schroniska dla osób bezdomnych została udzielona pomoc w tej formie. W okresie jesienno – zimowym działania na rzecz osób bezdomnych mają charakter działań interwencyjnych, podejmowanych w ramach ścisłej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej i Straży Miejskiej w Gryfinie. Zakres wspólnych działań został ustalony przed rozpoczęciem sezonu zimowego. Od listopada 2019 roku odbywają się wspólne monitoringi miejsc niemieszkalnych, w których przebywają osoby bezdomne. Służby ustaliły, że w przypadku spadku temperatur monitoringi będą odbywać się częściej, w zależności od warunków atmosferycznych.

W przypadku niskich temperatur, w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia, w godzinach popołudniowych i wieczornych osoby bezdomne interwencyjnie są umieszczane przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Gryfinie. Do dyspozycji osób bezdomnych są 3 miejsca noclegowe. W przypadku interwencyjnego umieszczenia osoba bezdomna będzie miała do dyspozycji przygotowaną przez pracowników socjalnych czystą odzież, możliwość przygotowania ciepłego gotowego posiłku.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej na bieżąco przyjmują zgłoszenia od mieszkańców dotyczące osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych i podejmują działania mające na celu zmianę sytuacji życiowej tych osób. W przypadku konieczności podjęcia działań pomocowych przez pracownika socjalnego po godzinach urzędowania Ośrodka wszystkie sprawy zgłaszane są przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej na telefon interwencyjny Ośrodka Pomocy Społecznej.

Osoba bezdomna, tak jak każda osoba korzystająca z pomocy społecznej powinna współpracować z pracownikiem socjalnym w celu poprawy swojej sytuacji materialno-bytowej. Zasadniczym celem pomocy według ustawy o pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych osób, przy jednoczesnym umożliwieniu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać przy użyciu własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Zadaniem pomocy społecznej jest wsparcie takich osób w ich wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Domy Pomocy Społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W roku 2019 na miejsce w domu pomocy społecznej oczekiwało 26 osób z tego:

- 12 osób zostało umieszczonych w domach pomocy społecznej,
- 4 postępowania umorzono w związku ze zgonem beneficjenta,
- 10 osób nadal oczekuje na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W roku 2019 w domach pomocy społecznej przebywały **62** osoby. Miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w domu pomocy społecznej ponoszony przez Gminę Gryfino w 2019r. wyniósł średnio **2 487,39 zł**.

W przypadku niewywiązywania się mieszkańca DPS z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej tut. Ośrodek wnosi opłatę zastępczą. Łączna kwota wniesionej w 2019 r. opłaty zastępczej wyniosła: **16 425,43 zł**. W wyniku prowadzonego postępowania tut. Ośrodek odzyskał w 2019r. kwotę: **9 971,69 zł** wydatków poniesionych tytułem opłaty zastępczej. Kwota współfinansowania przez członków rodzin za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej wyniosła: **69 158,57 zł**.

Poniższa tabela przedstawia odpłatność Gminy Gryfino (tut. Ośrodka) za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej w latach 2010-2019.

Tabela 5. Wykaz opłat za pobyt w DPS w latach 2010-2019.

Rok	Ilość osób	Ilość świadczeń	Koszt świadczeń w zł
2010	26	264	441 468,00
2011	25	278	484 238,00
2012	33	360	647 037,00
2013	43	429	776 669,00
2014	47	476	851 043,00
2015	44	514	898 058,00
2016	46	538	1 022 395,00
2017	49	520	1 086 042,00
2018	61	574	1 346 486,00
2019	62	567	1 410 351,00*

* Kwota bez opłaty zastępczej

Z danych przedstawionych w w/w tabeli wynika, że każdego roku wzrastają koszty świadczenia w formie opłaty ponoszonej przez Gminę Gryfino (tut. Ośrodek) za pobyt mieszkańców w domu pomocy społecznej. Spowodowane jest to wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca oraz dużym zapotrzebowaniem na miejsce osób oczekujących na umieszczenie w powyższej instytucji. Z roku na rok zauważa się wzrost liczby osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej.

Poniżej przedstawiamy tabelę średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej w 2019r., w których to Gmina Gryfino ponosiła koszty pobytu pensionariusza.

Tabela 6. Zestawienie kosztów utrzymania mieszkańca w DPS w roku 2019

Lp.	Dom Pomocy Społecznej	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w zł
1	DPS Trzcianko Zdrój (dom dla osób przewlekle somatycznie chorych)	3 481,20
2	DPS Dębce (dom dla osób przewlekle somatycznie chorych)	3 693,80
3	DPS Nowe Czarnowo (dom dla dzieci, młodzieży i dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie)	3 360,22
4	DPS Mielno (dom dla osób przewlekle somatycznie chorych)	4 256,80
5	DPS Żydowo (dom dla osób przewlekle psychicznie chorych)	3 287,71
6	DPS Darskowo (dom dla osób przewlekle psychicznie chorych)	3 973,64
7	DPS Nowogard (dom dla osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz przewlekle psychicznie chorych)	3 587,47
8	DPS Gryfice (dla osób przewlekle somatycznie chorych)	3 451,27
9	DPS Psarskie (dom dla osób dorosłych, przewlekle somatycznie chorych)	3 882,74
10	DPS Racibórz (dom dla osób przewlekle psychicznie chorych)	3 134,00
11	ZDPS prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Wieleniu (dom dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, osób niepełnosprawnych fizycznie)	3 605,04
12	DPS Łęczeczki (dom dla osób w wieku podeszłym - kobiet i mężczyzn)	3760,00

Pozostałe usługi społeczne.

Pracownicy Sekcji Usług Społecznych w 2019r. prowadzili działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, gdzie realizowana była usługa doradcy zawodowego i terapeuty środowiskowego.

Doradca zawodowy przyjmował w Ośrodku, gdzie w okresie trwania umowy tj. od września 2019r. do grudnia 2019 r. skorzystało 8 osób skierowanych przez pracowników socjalnych Sekcji Pierwszego Kontakt. Natomiast, terapeuta środowiskowy odbywał dyżury w Ośrodku, w świetlicach wiejskich na terenie gminy Gryfino (praca na rzecz wszystkich osób, które chciały skorzystać z bezpłatnej pomocy specjalisty z terenu gminy) oraz pracował z klientami w ich miejscu zamieszkania. W okresie trwania umowy tj. od czerwca 2019r. do grudnia 2019r. odbyło się łącznie 12 dyżurów w Ośrodku; 21 dyżurów w świetlicach wiejskich na terenie gminy i 17 konsultacji w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia.

2.2 ŚWIADCZENIA RODZINNE I ALIMENTACYJNE

Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. Świadczenia przyznawane w Sekcji mają na celu pomoc osobom/rodzinom, które znalazły się z trudnej sytuacji materialnej i życiowej. Niektóre świadczenia jak np. zasiłki rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się żywego dziecka czy specjalny zasiłek opiekuńczy uzależnione są między innymi od kryterium dochodowego rodziny, natomiast w pozostałych świadczeniach kryterium dochodowe rodziny nie obowiązuje.

Realizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych:

Świadczenia rodzinne przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych. Ustawa ma na celu przede wszystkim wsparcie rodzin w wychowaniu dzieci, które znalazły się w trudniejszej sytuacji dochodowej lub wsparcie rodzin, w których znajduje się osoba niepełnosprawna wymagająca opieki i pomocy.

Zgodnie z w/w ustawą, świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- zapomoga wypłacana przez gminę (wypłacana ze środków własnych gminy, w przypadku podjęcia przez radę gminy stosownej uchwały, określającej szczegółowe zasady),
- świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w pełnej wysokości, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł.**, w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności kryterium jest wyższe i wynosi **764,00 zł.** Natomiast jeżeli dochód rodziny przekroczył wymagane ustawą o świadczeniach rodzinnych kryterium dochodowe, obowiązuje tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez OPS, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje w wysokości **1000,00 zł.**, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty **1922,00 zł.**

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości **215,84 zł.** miesięcznie i nie jest uwarunkowany kryterium dochodowym. Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego do dnia 31 października 2019r. wynosiła 184,42 zł.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości **620,00 zł.** miesięcznie jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty: **764,00 zł.**

Świadczenie pielęgnacyjne w roku 2019r. przysługiwało w wysokości **1583,00 zł.** miesięcznie i nie jest uwarunkowane kryterium dochodowym.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości **1000,00 zł.** miesięcznie przez okres :

52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka

65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie

67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie

69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie

71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wydanych decyzji i pism z realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych w roku 2019.

Tabela 7. Zestawienie wydanych pism i decyzji ze świadczeń rodzinnych w roku 2019

Rodzaj decyzji i pism	Ilość wydanych decyzji i pism
Decyzje przyznające	1005
Decyzje Uchylające	137
Decyzje Zmieniające	308
Decyzje Odmowne	63
Inne (żądające zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, rozkładające świadczenia nienależnie pobrane na raty, umarzające itp.)	156
Pisma (wystąpienia, wstrzymania wypłaty, wezwania, przekazania itp.)	400
Zaświadczenia (strona/instytucja)	663

Reasumując powyższe, od stycznia 2019 do grudnia 2019r. w sprawie świadczeń rodzinnych wydanych zostało łącznie: 1669 decyzji. Przy realizacji ustawy, wydano również około 400 pism, które kierowane były między innymi do Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie itp. Ponadto, w roku 2019 Sekcja wydała także 663 zaświadczenia, w tym 258 na wniosek strony, a 405 zaświadczeń dla instytucji współpracujących z Sekcją.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione na świadczenia rodzinne w roku 2019.

Tabela 7. Wydatki na świadczenia rodzinne w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł.
Zasiłek rodzinny	12 999	1 466 401,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych	5 979	717 485,00
W tym z tytułu:		
Urodzenia dziecka	75	58 066,00
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	278	105 052,00

Samotnego wychowywania dziecka	853	162 103,00
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	934	97 044,00
Rozpoczęcia roku szkolnego	1 156	65 066,00
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	791	55 700,00
Wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 892	174 454,00
Zasiłki pielęgnacyjne	13 669	2 588 296,00
Świadczenie pielęgnacyjne	1 353	2 132 995,00
Specjalny Zasiłek Opiekuńczy	234	143 658,00
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	145	145 000,00
Świadczenie Rodzicielskie	722	654 159,00
R a z e m:	35 101	7 847 994,00

W związku z realizacją niektórych świadczeń opiekuńczych jak np. świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna, OPS jest zobowiązany do opłacenia za niektóre osoby składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne. Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe OPS opłaca do osiągnięcia 20 - letniego okresu ubezpieczenia dla kobiet i 25 - letniego okresu ubezpieczenia dla mężczyzn (składkowego i nieskładkowego). Ponadto, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające świadczenie opiekuńcze, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Osoba pobierająca świadczenie opiekuńcze zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego może zgłosić do tego ubezpieczenia również członków rodziny.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne w związku z ubezpieczeniem osób pobierających świadczenia opiekuńcze i ich członków rodziny w roku 2019.

Tabela 8. Wydatki na ubezpieczenie emerytalno - rentowe i zdrowotne w roku 2019

Rodzaj składek	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych składek w zł.
Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	1430	50 4946,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	718	78 306,00

Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów:

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ma na celu wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb przede wszystkim, w przypadku braku wsparcia od osób zobowiązanych do alimentacji. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest między innymi od kryterium dochodowego, które do dnia 30 września 2019r. wynosiło 725,00zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie, natomiast, od dnia 01 października 2019r. kryterium dochodowe zostało podwyższone i wynosi 800,00zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, ale nie więcej niż 500 zł. W okresie od stycznia 2019 do grudnia 2019r. do OPS wpłynęło 161 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Poniższa tabela obrazuje ilość wydanych pism i decyzji przy realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w roku 2019.

Tabela 9. Zestawienie wydanych pism i decyzji z funduszu alimentacyjnego w roku 2019

Rodzaj decyzji i pism	Ilość wydanych decyzji i pism
Decyzje przyznające prawo do świadczenia	151
Decyzje odmowne	10
Decyzje uchylające prawo do świadczenia	26
Decyzje żądające zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, rozkładające zadłużenie na raty, potrącenia świadczeń nienależnie pobranych	30
Wstrzymania i wznowienia wypłaty świadczeń	6
Zawiadomienia o wszczęciu postępowania	24
Pisma różne (komornik, wezwania, wystąpienia, przekazania itp.)	230

W roku 2019 w związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydano łącznie 271 decyzji i około 260 pism. Po przyznaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w przypadku prowadzenia egzekucji świadczeń alimentacyjnych u Komornika Sądowego, OPS zgodnie z art. 304 ustawy Kodeks Postępowania Karnego oraz art. 209 ustawy Kodeksu Karnego jest zobowiązany powiadomić Prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego. **Tym samym, w roku 2019r. do Prokuratury złożono 153 zawiadomienia.**

Poniższa tabela przedstawia wydatki w związku z przyznaniem prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 10. Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł.
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 535	1 070 619,00

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zobowiązuje również do podjęcia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Działania takie prowadzi organ właściwy dłużnika tj. wójt, burmistrz lub prezydent ze względu na zamieszkanie dłużnika alimentacyjnego. Działania wobec dłużnika podejmowane są z urzędu po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego lub na wniosek osoby uprawnionej. W 2019 r. tut. Organ podejmował działania wobec 202 dłużników

alimentacyjnych. Z innych organów wpłynęło 66 wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

Poniższa tabela obrazuje podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Tabela 11. Zestawienie wydanych pism i decyzji w podejmowanych działaniach wobec dłużników alimentacyjnych w roku 2019

Rodzaj pism i decyzji	Ilość wydanych pism i decyzji
Wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika	68
Wezwania dłużnika na wywiad alimentacyjny i do złożenia oświadczenia majątkowego	108
Pisma informujące dłużnika o przyznaniu świadczeń funduszu alimentacyjnego	130
Wnioski o zatrzymanie dokumentu prawa jazdy	5
Wnioski o ściganie dłużnika z art. 209 kk	14
Wszczęcia z urzędu postępowania	22
Umorzenie wszczętego postępowania	9
Decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	15
Zobowiązania dłużnika do rejestracji w PUP	4
Pisma różne (DA, OW, OD, Komornik, Policja, ZK, AŚ itp.)	240
Decyzje rozkładające zadłużenie na raty	9

Po przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, organ właściwy wierzyciela (organ wypłacający świadczenia) składa wnioski do Komornika Sądowego prowadzącego egzekucję świadczeń alimentacyjnych o przyłączenie należności powstałych z tyt. wypłacanych świadczeń do egzekucji. Przy tym, do komornika sądowego wysyłana jest prawomocna decyzja o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z informacją o realizacji świadczenia wskazująca datę wypłaty świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W związku z powyższym w roku 2019r. OPS złożył:

- 133 wnioski o przyłączenie się do egzekucji,
- 133 informacje o realizacji świadczenia.

Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych wymaga rzetelnej współpracy z wieloma instytucjami, co ma ogromny wpływ na ściągalność zadłużenia. Ostatnie zmiany w przepisach ustawy o kodeksie karnym i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w zakresie wszczynania przez organ egzekucji u komornika sądowego do należności z tyt. wypłacanych świadczeń, ma niewątpliwie wpływ na ściągalność zadłużenia alimentacyjnego. Ponadto, ważnym jest podkreślić, iż Organ widząc możliwość egzekwowania od dłużnika należności w porozumieniu z dłużnikiem i komornikiem przychyła się do rozkładania zadłużeń na raty, co również daje możliwość odzyskania zadłużenia powstałego z tyt. wypłacanych

świadczeń. W ostatnim okresie widać tendencję wzrostową jeśli chodzi o zwroty zadłużeń przez dłużników.

Poniższa tabela przedstawia kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych na należności z tyt. wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wypłaconej zaliczki alimentacyjnej.

Tabela 12. Zestawienie wpłat dokonanych przez dłużników w roku 2019

Rodzaj zadłużenia	Kwota należności głównej w zł.	Kwota odsetek w zł
z tyt. wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego	156 023,56	217 517,15
z tyt. wypłaconych zaliczek alimentacyjnych	19 063,26	
Ogólna kwota zwrotu na FA i ZA	175 086,82	217 517,15

Dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zgodnie z art. 27 ust.4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów 40% kwoty należności głównej zwróconej przez dłużnika stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa. Natomiast z zaliczki alimentacyjnej 50% stanowi budżet państwa oraz 50% dochód gminy.

Poniżej tabela przedstawia rozliczenie kwot zwróconych przez dłużnika zgodnie z art. 27 ust.4 ustawy.

Tabela 13. Zestawienie wpłat rozliczonych i przekazanych w roku 2019:

	Kwota należności głównej w zł.	Kwota odsetek ustawowych za opóźnienie w zł.
do Budżetu państwa	103 145,81 w tym: 93 614,17 – (60% FA) 9 531,64 – (50% ZA)	217 517,15
na dochód własny gminy	71 941,03 w tym: 62 409,39 – (40% FA) 9 531,64 – (50% ZA)	

Realizacja ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci:

Świadczenie wychowawcze jest przyznawane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r., o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Program Rządowy 500 plus rozpoczął się 1 kwietnia 2016r. Świadczenie przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 18 roku życia. Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego następuje na wniosek strony. Do 30 czerwca 2019r. świadczenie 500+ na pierwsze dziecko było uzależnione od kryterium dochodowego, które wynosiło 800 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy w rodzinie było dziecko z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, kryterium dochodowe wynosiło 1200 zł. Od lipca 2019r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia bez względu na dochód rodziny.

Świadczenie wychowawcze, to jedno z dwóch świadczeń, którego najwięcej wniosków wpływa drogą elektroniczną. W okresie od stycznia 2019 do grudnia 2019r. do Sekcji wpłynęło łącznie 3 840 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. W formie papierowej wpłynęło 1 050 wniosków, natomiast drogą elektroniczną 2 790.

Poniższa tabela przedstawia realizację ustawy w zakresie ilości wydanych pism i decyzji.

Tabela 14. Zestawienie wydanych decyzji i pism z realizacji programu 500+ w roku 2019

Rodzaj decyzji i pism	Ilość wydanych decyzji i pism
Decyzje i pisma o przyznaniu prawa do świadczenia	3 668
Decyzje zmieniające	52
Decyzje odmowne	27
Decyzje uchylające prawo do świadczenia	75
Decyzje żądające zwrotu nienależnie pobranych świadczeń	51
Łącznie:	3 873

Zdarza się, że strona składa po kilka wniosków na jedno i to samo dziecko, w związku z czym, w roku 2019 bez rozpatrzenia pozostawiono 90 wniosków. Ponadto, świadczenie wychowawcze podlega koordynacji świadczeń, tym samym 314 wniosków przekazano do Urzędu Wojewódzkiego.

Poniższa tabela przedstawia realizację ustawy w zakresie ilości świadczeń i wypłaconych kwotach.

Tabela 15. Zestawienie przyznanych i wypłaconych świadczeń w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł.
Świadczenie wychowawcze	43 155	21 487 395,70

Realizacja Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem:

Jednorazowe świadczenie zgodnie z w/w ustawą przysługuje w wysokości 4000,00zł matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Powyższe świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W roku 2019 do OPS wpłynęły 3 wnioski, które zostały rozpatrzone pozytywnie.

Poniższa tabela przedstawia ilość przyznanych i wypłaconych świadczeń na podstawie w/w ustawy.

Tabela 16. Zestawienie przyznanych i wypłaconych świadczeń w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł.
Świadczenie „Za ,życiem”	3	12 000,00

Realizacja ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna:

Zasiłek dla opiekuna przysługuje tylko i wyłącznie osobom, które pobierały świadczenie pielęgnacyjne i utraciły do niego prawo z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji administracyjnej ustalającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego i złożyły wnioski o ustalenie prawa do zasiłku dla opiekuna do 15-09-2014 r. Przesłanką uzasadniającą przyznanie zasiłku dla opiekuna jest spełnienie warunków jakie uprawniają do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012 r. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w wysokości 620 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia ilość wypłaconych świadczeń oraz wydatkowana kwotę w związku z przyznaniem zasiłku dla opiekuna.

Tabela 17. Zestawienie przyznanych i wypłaconych świadczeń w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Ilość świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł.
Zasiłek dla opiekuna	223	137 905,00

Realizacja Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”:

Świadczenie dobry start realizowane jest na podstawie w/w rozporządzenia i jest to inwestycja w edukację polskich rodzin. Powyższe świadczenie przysługuje na każde dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 roku życia. Dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, uczące się w szkole, otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie dobry start nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub szkole. Program Dobry Start nie obejmuje również studentów. Świadczenie „ Dobry start ” przysługuje jednorazowo w wysokości 300 zł.

Świadczenie „Dobry Start”, to drugie ze świadczeń, którego najwięcej wniosków wpływa drogą elektroniczną. I tak w roku 2019 do OPS wpłynęło 2 694 wnioski, z czego 1971 wnioski drogą elektroniczną i 723 wnioski złożono osobiście.

Z przedstawionych danych wynika, iż droga elektroniczna jest bardziej uznawana przez wnioskodawców.

Poniższa tabela przedstawia ilość przyznanych świadczeń i wydatkowaną kwotę na realizację w/w ustawy.

Tabela 18. Zestawienie przyznanych i wypłaconych świadczeń w roku 2019

Rodzaj Świadczenia	Ilość przyznanych świadczeń	Kwota wydatkowana w zł.
Świadczenie „Dobry Start”	3 494	1 048 200,00

Pobieranie świadczeń w OPS wiąże się również z powstaniem nienależnie pobranych świadczeń i nie odnosi się to wyłącznie do świadczeń, które są uzależnione od kryterium dochodowego. Wynika to przede wszystkim z niepoinformowania organu wypłacającego świadczenia

o zmianach mających wpływ na prawo do świadczeń. Niektóre świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Organ ma również możliwość dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń poprzez potrącenia z bieżąco wypłacanych świadczeń. W przypadku braku takich możliwości, po wydaniu prawomocnej decyzji uznającej i żądającej zwrotu świadczeń nienależnie pobranych, należności podlegają egzekucji w drodze egzekucji administracyjnej. W pierwszej kolejności wystawiane jest upomnienie do Strony, a następnie tytuł wykonawczy do Urzędu Skarbowego.

Poniżej tabela przedstawia kwoty odzyskane z tyt. ustalenia świadczeń nienależnie pobranych.

Tabela 19. Zestawienie odzyskanych kwot świadczeń nienależnie pobranych w roku 2019

Rodzaj świadczenia nienależnie pobranego	Należność główna w zł.	Odsetki ustawowe w zł.	Nal. gł. + odsetki w zł.
Świadczenia rodzinne	73 897,29	9 252,50	83 149,79
Zasiłki dla opiekuna	2 206,10	41,11	2 247,21
Fundusz alimentacyjny	19 240,51	3 521,10	22 761,61
Świadczenie 500+	45 645,38	3 544,99	49 190,37
RAZEM	140 989,28	16 359,97	157 348,98

Z przedstawionej statystyki wynika, iż najwięcej nienależnie pobranych świadczeń odzyskuje się ze świadczeń rodzinnych. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż powyższe świadczenia podlegają potrąceniu między innymi z bieżąco wypłacanego świadczenia wychowawczego. Powyższe prawo nie obowiązuje natomiast przy nienależnie pobranych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego, gdyż w tym przypadku, nienależnie pobrane świadczenia podlegają potrąceniu wyłącznie z bieżąco wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dotyczy to wyłącznie tej samej osoby uprawnionej.

Poniższa tabela przedstawia statystyki w zakresie rodzin uprawnionych do wszystkich świadczeń realizowanych przez Sekcję.

Tabela 20. Zestawienie ilość rodzin pobierających świadczenia w roku 2019

Rodzaj świadczenia	Liczna rodzin pobierająca świadczenia
Zasiłki rodzinne	715
Świadczenia pielęgnacyjne	125
Zasiłki dla opiekuna	22
Specjalne zasiłki opiekuńcze	23
Zasiłki pielęgnacyjne	1 175
fundusz alimentacyjny	175
Świadczenie wychowawcze 500+	3 340
Świadczenie „Dobry start”	2 630

Analizując przedstawione dane i tym samym porównując rok 2019 do poprzedniego roku 2018 należy stwierdzić, iż ilość rodzin pobierających niektóre świadczenia jak np. zasiłki rodzinne czy świadczenia z funduszu alimentacyjny wprawdzie jest niższa, ale zmiana w roku 2019 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz zmiana wysokości zasiłków opiekuńczych przyczyniły się do zwiększonej ilości pracy w Sekcji. Mniejsza ilość rodzin przy ustalaniu prawa

do świadczenia rodzinnego i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynika przede wszystkim z faktu, iż płaca minimalna ma wyraźną tendencję wzrostową, a kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń od roku 2015 było niezmiennie. Od dnia 1 października 2019r. kryterium dochodowe do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostało podwyższone z kwoty 725zł do kwoty 800,00zł, lecz ta zmiana również nie gwarantuje rodzinom prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przy uzyskiwaniu minimalnej kwoty wynagrodzenia.

Dużą tendencję wzrostową można natomiast zauważyć przy pobieraniu świadczenia wychowawczego, w związku ze zniesieniem od 01 lipca 2019r. kryterium dochodowego. W roku 2018 Sekcja przyznała 29 301 świadczeń wychowawczych, natomiast w roku 2019 - 43 155.

Należy również dodać, że w roku 2019 tendencja wzrostowa miała miejsce przy ustalaniu prawa do świadczenia „Dobry Start”. W roku 2019, Organ wypłacił o 80 świadczeń więcej niż w roku 2018. Ponadto, ważnym jest podkreślić, iż w roku 2019 uległy zmianie wysokości wypłacanych świadczeń opiekuńczych tj. zasiłku pielęgnacyjnego z kwoty 184,24zł do kwoty 215,84zł oraz świadczenia pielęgnacyjnego z kwoty 1477,00zł do kwoty 1583,00zł. Powyższe zmiany przyczyniły się do zwiększenia ilości pracy w Sekcji.

Poza tym, porównując rok 2019 do roku 2018 należy stwierdzić, że kwota zwrotów dokonanych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń jest wyższa o 79 119,40 zł., co stanowi wyższy dochód własny Gminy o kwotę 17 244,07 zł.

2.3 DODATEK MIESZKANIOWY

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie realizuje zadanie własne gminy nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Taką formę pomocy reguluje Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 2133). Zgodnie z wymienioną ustawą osoba ubiegająca się o dodatek mieszkaniowy powinna:

- Posiadać tytuł prawny do zajmowanego lokalu,
- Spełnić odpowiednie kryterium dochodowe,
- Spełnić określoną normatywną powierzchnię użytkową lokalu w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego,
- przedstawić ponoszenie wydatków związanych z zajmowanym lokalem.

W 2019r. z dodatku mieszkaniowego skorzystało **137** gospodarstw domowych, wypłacono **1477** świadczeń na kwotę **264 455,01 zł**, z czego otrzymali:

- 89 467,04 zł – najemcy mieszkań gminnych (komunalnych)
- 120 456,00 zł – użytkownicy mieszkań spółdzielczych
- 34 844,52 zł – mieszkańcy wspólnot mieszkaniowych
- 13 525,08 zł – najemcy mieszkań TBS
- 1 354,68 zł – użytkownicy mieszkań prywatnych
- 4 797,69 zł – inni użytkownicy

Przyjęto **245** wniosków, przy czym 2 wnioski pozostały bez rozpatrzenia, 3 wnioskodawców wycofało swój wniosek.

W sprawie dodatków mieszkaniowych Ośrodek wydał łącznie 250 decyzji, w tym:

- 232 – przyznających dodatek mieszkaniowy
- 9 – odmownych
- 2 – wygaszające wypłatę dodatku mieszkaniowego
- 4 - wstrzymujące wypłatę dodatku mieszkaniowego

- 1 – wznawiającą wypłatę dodatku mieszkaniowego
- 2 – decyzja zmieniające

W 2019r. do Ośrodka nie wpłynęło żadne odwołanie od wydanych decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego.

Poniższa tabela przedstawia liczbę gospodarstw domowych korzystających z dodatku mieszkaniowego w latach 2013-2019.

Tabela 21. Zestawienie liczby gospodarstw domowych w latach 2013-2019

Rok	Ilość złożonych wniosków	Ilość wydanych decyzji	Ilość świadczeń (dodatków)	Wypłacona kwota dodatków mieszkaniowych w zł
2013	503	495	2988	529,872,49
2014	501	529	2898	514 159,41
2015	454	483	2350	432 872,85
2016	391	394	2168	382 792,19
2017	364	360	2108	373 850,04
2018	298	299	1665	274 016,92
2019	245	250	1477	264 455,01

Liczba i kwota dodatków mieszkaniowych wypłacanych w Gminie Gryfino systematycznie maleje. Tendencja spadkowa może wynikać z faktu, iż wiele osób podejmuje zatrudnienia w związku z czym następuje poprawa sytuacji materialnej rodzin i tym samym osoby starające się o dodatek mieszkaniowy nie spełniają kryteriów na jego przyznanie.

2.4 ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Dodatek energetyczny jest zadaniem z zakresu administracji rządowej – finansowanym z dotacji celowej z budżetu państwa. Przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy, która jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorcą energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2019r. Ośrodek przyjął łącznie **42** wnioski, na które wydano **40** decyzji administracyjnych przyznających dodatek energetyczny na łączną kwotę: **3 357,72 zł.** Z powodu błędnej daty złożenia, **2** wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia.

Wypłacone zostały **253 świadczenia**, w tym:

- 161 świadczeń – gospodarstwo domowe prowadzone przez osoby samotne na łączną kwotę 1 829,41 zł
- 68 świadczeń – gospodarstwa domowe składające się od 2 do 4 osób na łączną kwotę 1 073,59 zł
- 24 świadczenia – gospodarstwa domowe składające się z co najmniej 5 osób na łączną kwotę 454,72 zł.

Poniższa tabela przedstawia gospodarstwa domowe korzystające z dodatku energetycznego w latach 2018 - 2019.

Tabela 22. Zestawienie gospodarstw domowych w latach 2018-2019

Rok	Ilość złożonych wniosków	Ilość wydanych decyzji	Ilość świadczeń (dodatków)	Wypłacona kwota dodatków energetycznych w zł
2018	49	46	353	3.301,31
2019	42	40	253	3.357,72

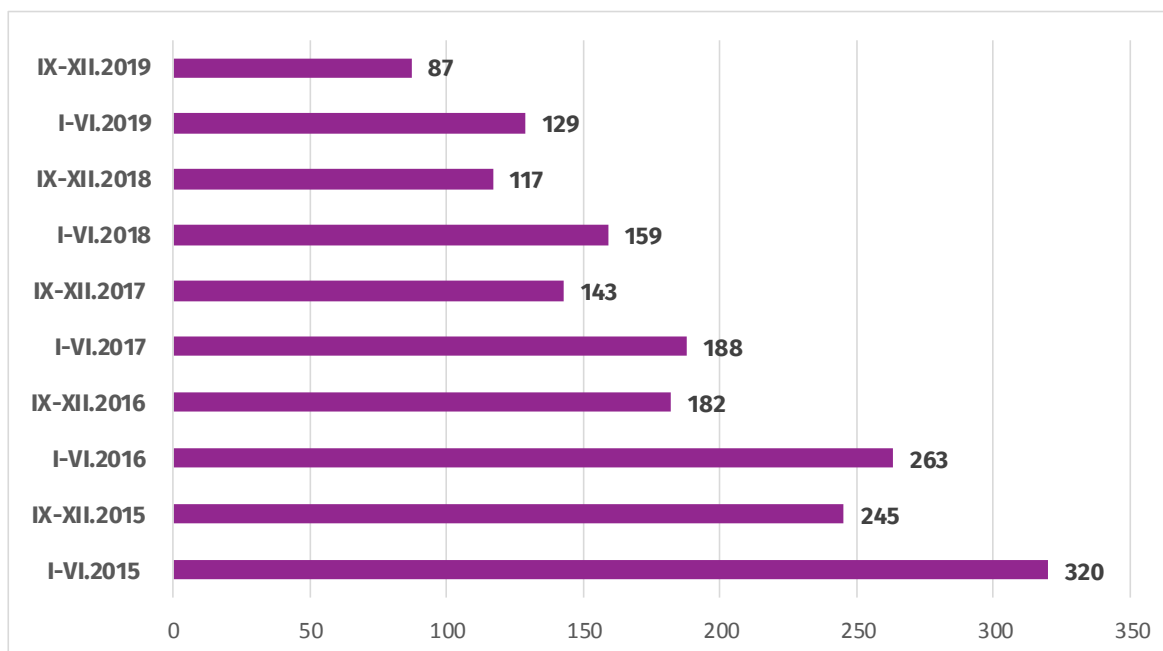
Pomimo złożenia mniejszej ilości wniosków o wypłatę dodatku energetycznego w 2019r. w porównaniu do roku 2018 ogólna kwota wypłaconego dodatku energetycznego w 2019r. jest wyższa ponieważ z w/w świadczenia skorzystało więcej gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób, a dla nich przyznawany dodatek energetyczny jest w najwyższej kwocie. Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 11 kwietnia 2019 r. poz. 402 wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja 2019r. do dnia 30 kwietnia 2020r. dla gospodarstwa domowego:

- prowadzącego przez osobę samotną wynosi 11,37 zł/ miesięcznie,
- składającego się z 2 do 4 osób wynosi 15,80 zł/ miesięcznie,
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosi 18,96 zł/ miesięcznie.

2.5 STYPENDIA SZKOLNE I ZASIŁEK SZKOLNY

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz. 1481 ze zm.) stypendium szkolne o charakterze socjalnym przysługuje uczniowi znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota 528 zł. W roku 2019 pomocą materialną o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych objęto: od I do VI 2019r. - 129 uczniów, od IX do XII 2019r. - 87 uczniów.

Wykres 6. Zestawienie liczby uczniów pobierających stypendium szkolne

Porównując rok 2019 do roku 2018 należy stwierdzić, że ilość przyznanych stypendiów szkolnych jest niższa. Tendencja spadkowa zauważalna jest każdego roku. Spowodowane jest to niższym wskaźnikiem bezrobocia, w rezultacie którego osoby podejmują pracę. Nastąpił wzrost płacy minimalnej, natomiast kryterium dochodowe uprawniające do pobierania stypendium szkolnego jest na tym samym poziomie. Ostatnia weryfikacja kryterium dochodowego przeprowadzona w 2018 r. podniosła kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie o 14 zł. W 2019r. nie była udzielana pomoc w formie zasiłku szkolnego. Poniższa tabela przedstawia poniesione wydatki na realizację wypłat stypendiów szkolnych w 2019 r.

Tabela 23. Zestawienie wydatków na stypendia szkolne w roku 2019

Kwota zaangażowanych środków własnych w zł	Wykorzystana kwota dotacji w zł	Całkowita kwota wydatków w zł
21 362,72	85 450,88	106 813,60

2.6 OCHRONA ZDROWIA

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie własne Gminy Gryfino z zakresu ochrony zdrowia na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym. Zadanie w całości było finansowane ze środków Gminy. W ramach realizowanych zadań Ośrodek udzielił wsparcia osobom niepełnosprawnym tj. osobom dorosłym oraz dzieciom.

Pomoc była prowadzona w zakresie dofinansowania do:

- rehabilitacji - 68 057,25 zł.,

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusie rehabilitacyjnym wraz z opiekunem – 10 000 zł.,
- pobytu dziecka w przedszkolu terapeutycznym – 720,00 zł.,
- ubezpieczenia sensorów mowy – 1 776,00 zł.,
- zakupu pionizatora – 3 800,00 zł.,
- zakupu podnośnika sufitowego – 1 500,00 zł.,
- zakup[u] podnośnika samochodowego – 1 500,00 zł.,

Udzielono dofinansowania dla **19 osób**, zawarto **47** umowy na łączną kwotę: **87 353,25 zł.** W 2019 r. wydatkowano łączną kwotę **115.824,00 zł** (dla 24 osób).

III. PROGRAMY

3.1 Gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Gryfino.

Program ma na celu dotarcie z pomocą do osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych, które ponoszą duże wydatki na zakup leków i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Program w całości jest finansowany ze środków własnych Gminy Gryfino. W okresie od stycznia do grudnia 2019r. Ośrodek wydał **1442** decyzje, w tym **17** decyzji odmownych z powodu:

- w 8 sprawach wydatki na zakup leków były niższe niż kwota 30 zł,
- w 3 sprawach zostało przekroczone kryterium dochodowe,
- w 4 sprawach wnioski złożono po terminie wskazanym w Regulaminie,
- w 2 sprawach pomoc była udzielona w maksymalnej kwocie, wcześniej wydaną decyzją.

Pomocą zostało objętych **249** osób, na łączną kwotę: **204 902,15 zł.**

Poniższa tabela przedstawia realizację Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków w latach 2018-2019.

Tabela 24. Zestawienie wydatków z programu osłonowego w latach 2018-2019

Rok	Liczba osób objętych programem	Liczba decyzji	Kwota wydatkowana w zł
2018	241	1334	177 438,27
2019	249	1442	204 902,15

Przedstawione dane potwierdzają zasadność kontynuacji tej formy wsparcia dla mieszkańców gminy Gryfino.

3.2 Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie w 2019 roku po raz kolejny przystąpił do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, który jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach Programu kierowana jest do osób samotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych, do osób którym grozi wykluczenie społeczne oraz do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. Pomoc udzielana jest w formie paczki żywnościowej, w której znajdują się między innymi produkty: groszek z marchewką, fasola biała, dwa rodzaje makaronów, koncentrat pomidorowy,

powidła śliwkowe, kasza gryczana, ryż, dwa rodzaje konserw, cukier, olej, gołąbki, ser Gouda. Ilość każdego artykułu w paczce żywnościowej zależy od liczby osób w rodzinie.

W czerwcu ub. roku zakończył się **Podprogram 2018**, a w sierpniu rozpoczął się kolejny **Podprogram 2019**.

Podprogram 2018:

- objął 602 osoby,
- wydano 4166 paczek żywnościowych,
- wydano 22,59 ton oraz 6600 litrów artykułów żywnościowych,

Podprogram 2019:

- wydano 249 skierowań na pomoc żywnościową (łącznie na 472 osoby).

W związku z realizacją Programu w 2019r., w ramach działań towarzyszących CARITAS Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gryfinie zorganizował łącznie dla 34 osób warsztaty kulinarne, ekonomiczne oraz dietetyczne. Nadmieniam, iż zajęcia były przeznaczone tylko i wyłącznie dla osób, które korzystały z pomocy żywnościowej. Warsztaty w ramach Podprogramu 2018 odbyły się dnia 23.01.2019r., a w Podprogramie 2019 w terminach: 16.10.2019 r., 13.11.2019 r., oraz 12.12.2019r.

3.3 Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019

W 2019r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie przystąpił do Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Program został wprowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program był skierowany do niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych, których członkowie rodzin lub opiekunowie wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki nad tymi osobami. W ramach Programu z usług opiekuńczych realizowanych przez Ośrodek skorzystały 3 rodziny, wykorzystując 156 godzin usług opiekuńczych. Dzięki tej formie wsparcia osoby sprawujące bezpośrednią opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny mogły skorzystać z przerwy w sprawowaniu tej opieki, która jest bardzo obciążająca.

3.4 Opieka 75+

Rok 2019 był kolejnym, w którym Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program Opieka 75+. Program został wprowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i ma na celu poprawę dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej. Program wspiera samorządy gminne w realizacji usług opiekuńczych dla w/w grupy osób. Program jest odpowiedzią na obserwowany wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze osób w wieku 75 lat i więcej. W 2018r. w ramach Programu z usług opiekuńczych skorzystało 34 osoby. Na realizację Programu wydano łącznie kwotę: **58 865,94 zł**, w tym kwota poniesionego wkładu własnego wyniosła: **29 432,97 zł**.

3.5 Program „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019

W 2019r. Gmina Gryfino przystąpiła do Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019. Program został wprowadzony przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program zapewnia wsparcie społeczne w formie świadczenia usług

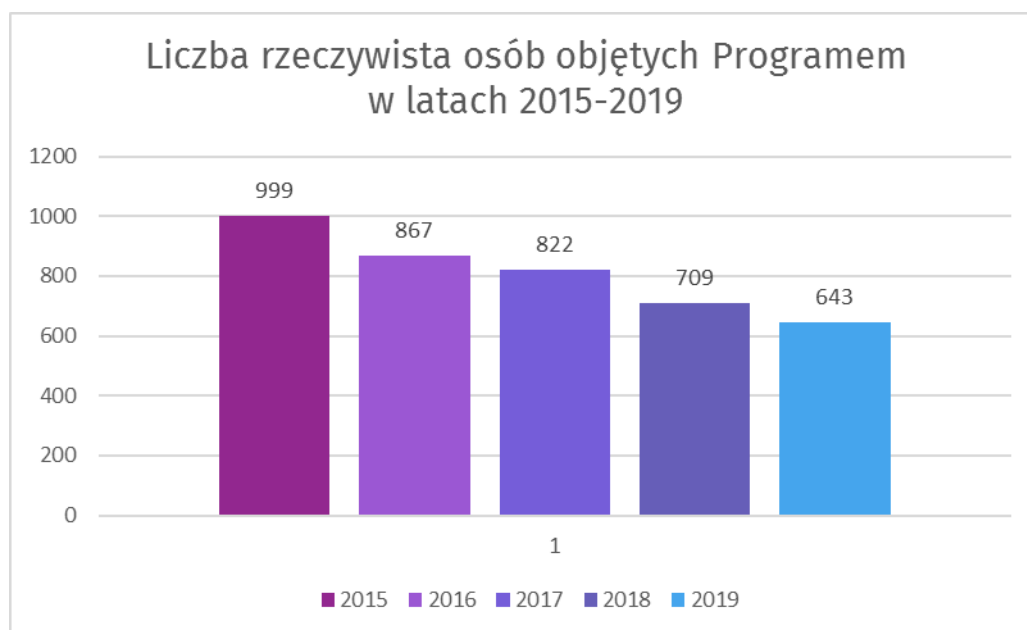
opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym oraz dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W ramach Programu z usług opiekuńczych skorzystało **14** osób. Na realizację Programu wydano **łącznie: 82 074,06 zł**, w tym z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych kwota środków wykorzystana przez Gminę Gryfino wyniosła: **41 037,04 zł**.

3.6 Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W 2019r. na realizację programu wydano łącznie kwotę: **349 959,10 zł.**, w tym dotacja z budżetu Wojewody Zachodniopomorskiego stanowiła kwotę: **278 959,10 zł**.

W ramach programu realizowano zakup posiłków dla dzieci w szkołach, przedszkolach, żłobku, dla osób przebywających w schroniskach, a także udzielano zasiłków celowych na zakup żywności. Z pomocy skorzystały ogólnie **643** osoby, w tym **139** osoby skorzystały z pomocy w formie posiłków (w tym **114** dzieci skorzystało z pomocy w formie posiłków).

Wykres 7. Zestawienie osób objętych programem w latach 2015-2019

Spadek osób objętych Programem ma związek z wysokością kryterium uprawniającego do tej formy pomocy, które dla osób prowadzących samodzielne gospodarstwo domowe wynosi 1051,50 zł, dla osoby w rodzinie wynosi 792 zł. Osoby pobierające najniższe świadczenia rentowo – emerytalne ZUS pobierają świadczenia przysługujące osobom o niskich dochodach np. dodatek mieszkaniowy przez co tracą prawo do świadczeń finansowanych w ramach Programu. Poprawa statusu materialnego rodzin z dziećmi m.in. poprzez podjęcie zatrudnienia przez rodziców również powoduje, że nastąpiła utrata prawa do świadczeń.

IV. WSPIERANIE RODZINY

4.1 ZAŁOŻENIA PROGRAMU NA LATA 2017-2019

W roku 2019 Sekcja Pracy Socjalnej realizowała działania założone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2017-2019:

1. Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny,
2. Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną,
3. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym,
4. Organizowanie specjalistycznego poradnictwa,
5. Organizowanie warsztatów dla rodziców z zakresu edukacji finansowej, jak efektywnie zarządzać budżetem domowy,
6. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (m.in. poprzez realizację projektów socjalnych),
7. Pomoc dydaktyczna dzieciom mających problemy w nauce m.in. poprzez usługi wolontariatu,
8. Organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci, zapobiegających marginalizacji i propagujących prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego,
9. Organizowanie warsztatów dla rodziców, wzmacniających ich kompetencje rodzicielskie (np. jak wychowywać dzieci bez przemocy).
10. Współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny,

4.2 SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI WSPIERANIA RODZINY

W 2019r. zatrudnionych było **3** asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem **39** rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wszyscy asystenci zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. Kluczowym wsparciem tego zadania jest rządowy „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019 – asystent rodziny”. Gmina Gryfino otrzymała dotację w kwocie: **43 605,00 zł**, natomiast środki własne gminy stanowiła kwota: **95 739,36 zł**. Łącznie wydatki na wynagrodzenie wyniosły: **139 344,36 zł**.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pracą asystenta rodziny w latach 2013 - 2019.

Tabela 25. Zestawienie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta.

Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Łączna liczba dzieci w rodzinach
2013	29	81
2014	28	74
2015	29	71
2016	27	63

2017	30	66
2018	36	82
2019	39	83

Z uwagi na zauważalny wzrost liczby rodzin wymagających wsparcia asystenta i złożoność problemów występujących w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, Ośrodek w 2019r. zatrudnił 3 asystentów. Asystenci wspierali rodziny ze zdiagnozowaną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i w prowadzeniu gospodarstwa domowego realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. We wszystkich rodzinach prowadzona była praca mająca na celu rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych, problemów socjalnych oraz planowaniu wydatków.

W 2019 r. asystenci rodziny nie realizowali zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. Poniższa tabela przedstawia powody zakończenia współpracy z asystentem rodziny w 2019r.

Tabela 26. Wykaz rodzin, z którymi zakończono współpracę.

Powód zakończenia współpracy	Liczba rodzin
ze względu na osiągnięcie celów	4
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	5
ze względu na zmianę miejsca zamieszkania	2
ogółem	11

Efektownością intensywnej pracy jest poprawa jakości funkcjonowania rodzin objętych wsparciem. Praca była świadczona również w rodzinach na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. W 2019r. asystent rodziny pracował z **7** rodzinami, gdzie do jednej rodziny biologicznej powróciło **2** dzieci.

Realizując ustawowe zadania określone w ustawie asystenci rodziny uczestniczyli w **8** posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, w skład których wchodził również przedstawiciele innych instytucji zaangażowanych w opiekę nad dziećmi i pracę z rodziną biologiczną dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Asystenci rodzin uczestniczyli również w **7** spotkaniach grup roboczych (dotyczących 8 rodzin), o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje asystenta rodziny do monitorowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną. W 2019r. monitorowane były **2** rodziny.

Złożoność problemów występujących w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny powodowała, że przy wykonywaniu obowiązków służbowych asystenci rodzin współpracowali z sądem, kuratorami, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi.

W ramach realizowanych działań w zakresie wspierania rodziny w 2019r. kontynuowane było zatrudnienie przez Ośrodek terapeuty rodzinnego, który pracował z rodzinami w ich miejscu zamieszkania. Jest to istotny element wsparcia i planowania dalszej pracy z rodziną, ponieważ pozwala ocenić relacje między członkami rodziny i je zrozumieć. Łącznie z pomocy terapeuty

rodzinnego skorzystało **6 rodzin z dziećmi**. Odbyły się **74** sesje terapeutyczne z częstotliwością co dwa tygodnie po 90 minut każda. Łączny koszt wyniósł: **17.020,00 zł**.

Rodziny mogły również korzystać z bezpłatnych konsultacji udzielanych przez dyżurujących w Ośrodku specjalistów: prawnika, specjalistę do spraw przemocy, terapeutę rodzinnego. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej odbywało się również w formie treningów usamodzielniających w ramach mieszkania treningowego. Ta forma wsparcia była realizowana przez trenerów, pracownika socjalnego i opiekuna i stanowiła odrębną metodę pracy z rodziną wymagającą intensywnych i wielokierunkowych działań. Mieszkanie treningowe w 2019r. świadczyło treningi usamodzielniające dla matek ze zdiagnozowaną bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, pozwalające nabyć poprawne kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, doskonalące w prowadzeniu gospodarstwa domowego dla poprawy funkcjonowania rodziny. Powyższe treningi miały na celu zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, jak również umożliwienie powrotu dzieci do rodzin biologicznych.

W 2019r. trening odbyło **5** matek samotnie wychowujących dzieci, w tym jedna matka z dwójką dzieci przebywających w pieczy zastępczej, która pracowała nad powrotem dzieci do rodziny biologicznej, natomiast praca z drugą matką, o powrót dzieci z pieczy zastępczej została przerwana z powodu zmiany miejsca zamieszkania poza gminę Gryfino.

Ponadto, Ośrodek podejmował działania na rzecz rodziny, które miały na celu osiągnięcie kilku celów jednocześnie – to działania profilaktyczne i edukacyjne sprzyjające umacnianiu więzi członków rodzin. Realizacja projektu socjalnego pn. *„Przyjemne z pożytecznym, czyli twórcze spotkanie z Mikołajem”* jest przykładem takiego wieloaspektowego działania wspierającego rodzinę. W trakcie spotkania mikołajkowego z dziećmi, ich rodzice w tym samym czasie odbywali szkolenie warsztatowe, którego celem było podniesienie kompetencji rodzicielskich. W spotkaniu wzięło udział 73 dzieci i 22 rodziców.

Asystenci rodziny za zgodą klientów wnioskowali o pomoc wolontariusza np. przy odrabianiu z dziećmi lekcji. Ponadto, dzieci z rodzin wspieranych przez sekcje korzystały również z form wypoczynku tj. półkolonii i kolonii z elementami profilaktyki.

Dotychczasowe formy wsparcia przynoszą korzystne rezultaty, stąd w 2020r. Ośrodek będzie je kontynuował.

Dodatkowo planuje się podjęcie nowych działań, będących odpowiedzią na zdiagnozowane przez pracowników socjalnych potrzeby:

- wprowadzenie poradnictwa w formie psychologa dziecięcego do środowiska rodzinnego, dla dzieci i młodzieży przeżywających kryzys emocjonalny, z uwagi na rosnący problem depresji i kryzysów wśród dzieci i młodzieży w tym także prób samobójczych,
- realizacja działań środowiskowych w ramach projektu socjalnego na rzecz dzieci z rejonu ulicy Fabrycznej, z uwagi na brak możliwości spędzania konstruktywnego czasu wolnego w tej części miasta, utrudniony dojazd do centrum Gryfina zwłaszcza dla rodzin wielodzietnych, nie posiadających własnych środków komunikacji, a przede wszystkim problem alkoholizmu w tym rejonie.

4.3 PIECZA ZASTĘPCZA

W 2019r. w pieczy zastępczej ogólnie przebywało **61 dzieci**, w tym:

- **32 dzieci** - w rodzinie spokrewnionej,
- **2 dzieci** – w rodzinie zastępczej niezawodowej,
- **7 dzieci** – w rodzinie zastępczej zawodowej,
- **9 dzieci** – w rodzinnym domu dziecka,
- **9 dzieci** – w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
- **2 dzieci** – w pogotowiu rodzinnym.

Poniższa tabela przedstawia wydatki poniesione przez Gminę Gryfino w związku z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012 - 2019.

Tabela 27. Wydatki Gminy w związku z umieszczeniem w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba dzieci w pieczy zastępczej, za które gmina współfinansowała pobyt	Kwota poniesionych wydatków (w zł)
2012	22	19 456,88
2013	28	63 461,30
2014	34	102 233,68
2016	48	155 333,01
2017	56	277 842,24
2018	53	302 757,32
2019	61	311 722,96

Na dzień 31.XII.2019r. w pieczy zastępczej przebywało 51 dzieci, za które Gmina Gryfino ponosiła odpłatność, gdyż 3 dzieci zostało adoptowanych, 4 dzieci się usamodzielnili, 3 dzieci powróciło do rodziny biologicznej.

W 2019r. nastąpił dalszy wzrost wydatków gminy wynikający z konieczności ponoszenia wyższych niż w roku 2018 i latach poprzednich kosztów współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej (10% kosztów w pierwszym roku pobytu dzieci w pieczy zastępczej i odpowiednio 30% i 50% kosztów, jeśli dziecko przebywa w pieczy 2 lub 3 i więcej lat).

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci (pracujący z rodzicami dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej) biorą udział w posiedzeniach zespołu dokonującego oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. W przypadku, gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny, informację na temat rodziny sporządzali pracownicy socjalni, którzy dokonywali również oceny możliwości powrotu dzieci do rodziców biologicznych, dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

V. PROJEKTY

5.1 PROJEKT „SKUTECZNA POMOC KOMPLEKSOWE WSPARCIE”

W 2019r. realizowany był projekt pn. „Skuteczna pomoc – kompleksowe wsparcie” . Realizacja projektu obejmowała cały 2019r. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, Oś Priorytetowa VII, Działanie 7.1.

Projekt obejmował reintegrację społeczno-zawodową uczestników poprzez aktywną integrację osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, zwiększając ich szanse na zatrudnienie, promowanie równości szans. Działania projektowe realizowane były w Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) i Klubie Integracji Społecznej (KIS). W ramach KIS odbywała się kompleksowa aktywizacja społeczna i zawodowa.

Większość działań odbywała się w ramach Aktywnej Integracji , w tym:

- spotkania z psychologiem (indywidualne i grupowe),
 - warsztaty kompetencji i umiejętności społeczno-zawodowych (zajęcia z doradcami zawodowymi, indywidualne i grupowe),
 - pakiet kursów zawodowych dla uczestników.

W ramach pakietów kursów zawodowych odbyły się następujące kursy:

- Pracownik robót porządkowych (oczyszczanie miasta) oraz pielęgnacja zieleni miejskiej – 7 osób ukończyło kurs,
- Florystyka z obsługą kas fiskalnych i fakturowaniem – 8 osób ukończyło kurs,
- Pomoc kuchenna – przygotowanie posiłków w żywieniu zbiorowym – 3 osoby ukończyły kurs,
- Kurs stylizacji paznokci – 4 osoby ukończyły kurs.

Celem Aktywnej Integracji było nabycie kompetencji i umiejętności poprzez terapię psychologiczną oraz psychospołeczną, rozwijanie predyspozycji i zdolności uczestników, nabycie kwalifikacji poprzez kursy zawodowe.

Pozostałe działania odbywały się w ramach działań środowiskowych, w których brali udział nie tylko uczestnicy projektu ale również ich rodziny:

- spotkania informacyjne w formie paneli (I panel Zarządzanie budżetem domowym i przeciwdziałanie zadłużeniu oraz panel II Oblicza uzależnień – przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych),
- wyjazdy integracyjne o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym oraz rozrywkowym,
- zabawy i warsztaty (zabawa mikołajkowa, warsztaty świąteczne, warsztaty kulinarne). Celem Działań Środowiskowych było zwiększenie aktywizacji społecznej uczestników i ich rodzin, integracja ze środowiskiem lokalnym, włączenie społeczne.

Projekt realizowany był w 2018 i 2019 roku. Łącznie wzięło udział 35 osób, w tym:

- w roku 2018 - 18 osób, z czego **5 osób podjęło zatrudnienie**,
- w roku 2019 - 17 osób z czego **5 osób podjęło zatrudnienie**.

Dzięki udziałowi w w/w projekcie wszyscy uczestnicy podnieśli swoje kompetencje społeczno-zawodowe. Udział w projekcie dla znacznej większości uczestników przyczynił się do wzmocnienia kompetencji życiowych oraz umiejętności społecznych mających na celu aktywizację ich życia społecznego, a przede wszystkim do zwiększenia motywacji do podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości swojego życia, zarówno w aspekcie zdrowotnym, zawodowym jak i rodzinnym.

5.2 PROJEKTY SOCJALNE

- **Projekt socjalny pn. „Spotkanie Wigilijne”**, którego adresatami były osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością z terenu gminy Gryfino, liczba osób objętych wsparciem 25.

Sekcja Usług Społecznych w tutejszym Ośrodku, zajmująca się pomocą osobom bezdomnym, mając bezpośredni kontakt z w/w osobami i znająca ich potrzeby, zauważyła, iż osoby bezdomne odczuwają potrzebę kontaktu z drugim człowiekiem, spędzenia czasu w rodzinnej atmosferze. Osoby te pozbawione są kontaktu z rodziną, z uwagi na różne koleje losu. Mając na uwadze ten fakt OPS postanowił zorganizować Spotkanie Wigilijne, mające na celu zniwelowanie poczucia osamotnienia oraz rozbudzenie poczucia przynależności do społeczności lokalnej. W spotkaniu uczestniczyło 25 osób. Osoby bezdomne otrzymały upominki w formie odzieży (czapki, skarpetki, rękawiczki), z Centrum Socjalnego Caritas w Szczecinie pozyskano 5 kurtko-śpiworów z przeznaczeniem dla osób, które przebywają w tzw. trudnych warunkach, a nie wyrażają zgody na pobyt w schronisku.

- **Projekt socjalny pn. „Przyjemne z pożytecznym czyli twórcze spotkanie z Mikołajem”** - spotkanie mikołajkowe dla dzieci i równoległe szkolenie warsztatowe dla ich rodziców dla rodzin korzystających ze wsparcia naszego Ośrodka.

Ostatecznie w spotkaniu wzięło udział 73 dzieci i 22 osoby dorosłe biorące udział w zajęciach szkoleniowo-warsztatowych utrwalających, pogłębiających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, a także wprowadzające elementy z zakresu profilaktyki zapobiegania zjawisku przemocy. Partnerzy: Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Gryfinie oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Gryfino

- **Projekt Socjalny pt: „ Świąteczna Niespodzianka”**

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia zorganizowano działanie na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, samotnych osób korzystających z usług opiekuńczych. Akcja ta miała na celu wsparcie osób, które w święta Bożego narodzenia odczuwają szczególną samotność oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych. Adresatami projektu były osoby starsze, samotne, niepełnosprawne. W ramach tego projektu odbyły się spotkania w CAL oraz w miejscu zamieszkania tych osób, jak również odwiedzono mieszkańców DPS-ów, oraz dzieci pozostające w pieczy zastępczej.

VI. DODATKOWE WSPRACIE

6.1 MAGAZYN Z ODZIEŻĄ UŻYWANĄ

Na terenie Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie funkcjonuje magazyn z odzieżą używaną. Dzięki darczyńcom przyjmowana jest różnego rodzaju odzież, pościel, zabawki itp. akcesoria. W/w artykuły są wydawane nieodpłatnie w każdy poniedziałek w godzinach od 14.00 do 15.00. Z pomocy w powyższym zakresie skorzystać mogą osoby najbardziej potrzebujące, a w szczególności objęte pomocą tut. Ośrodka, zamieszkałe na terenie Miasta i Gminy Gryfino. W 2019 roku do magazynu odzieży zgłosiło się łącznie **539** osób.

6.2 MAGAZYN Z UŻYWANYM SPRZĘTEM REHABILITACYJNYM

W tut. Ośrodku znajduje się magazyn z używanym sprzętem rehabilitacyjnym, który bezpłatnie wypożyczamy osobom potrzebującym na podstawie umowy użyczenia na czas określony, z możliwością przedłużenia.

W 2019 roku zostało zawartych **26** umów użyczenia sprzętów rehabilitacyjnych.

Umowy zawierały wypożyczenie sprzętów wymienionych poniżej:

- materac przeciwodleżynowy – 1 sztuka,
- wózek inwalidzki – 7 sztuk,
- chodzik – 8 sztuk,
- krzesło toaletowe – 3 sztuki,
- balkoniki – 5 sztuk,
- łóżko rehabilitacyjne – 1 sztuka,
- kula ortopedyczna – 1 sztuka.

VII. LOKALNE CENTRUM WOLONTARIATU

Lokalne Centrum Wolontariatu w 2019r skupiało 29 wolontariuszy na podstawie zawartego pisemnego porozumienia. Wolontariusze włączyli się w uroczystości i akcje przeprowadzone na terenie naszej Gminy Gryfino, między innymi służyli pomocą w organizowaniu festynu z okazji „Dnia Dziecka”, pomagali w organizowanym przez Ośrodek pomocy Społecznej „Dniu Seniora”, uczestniczyli w zakończeniu roku w plenerze, które było organizowane dla wolontariuszy w ramach podziękowań za trud włożony w pomoc drugiemu człowiekowi przy ognisku i muzyce. Prace, które również wykonywali to, pomoc młodszym kolegom w nauce, które odbywały się w pokoju rozmów poufnych w tut. Ośrodku, jak i pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym, u których występuje bezradność życiowa. Co roku obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. W 2019r. Lokalne Centrum Wolontariatu postanowiło połączyć to święto z „Mikołajkami”. Zorganizowane zostało działanie środowiskowe mające na celu zapoznanie się wolontariuszy z instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, samotnych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przekazując uczestnikom danej instytucji paczki mikołajkowe, które pozyskaliśmy od sponsora.

W ramach projektu socjalnego wolontariusze wraz z pracownikami Ośrodka odwiedzili samotne osoby w ich miejscu zamieszkania. Podczas wizyty przeprowadzali rozmowy z osobami

starszymi, wręczali paczki w skład, których wchodziły potrawy typowo świąteczne. Te krótkie spotkania wiele znaczyły dla wolontariuszy oraz osób samotnych, ponieważ święta zazwyczaj spędzają sami.

W 2019r. wolontariusze uczestniczyli w warsztatach przeprowadzonych przez Stowarzyszenie POLITES z Regionalnego Centrum Wolontariatu pt.: „Wolontariat w pierwszych krokach”.

Natomiast w ramach wzajemnej współpracy wolontariuszy ze szkół: Liceum Ogólnokształcącego i Szkoły podstawowej nr 1 w Gryfinie., odbyło się spotkanie świąteczno - warsztatowe pt.: „Animacja działań na rzecz lokalnej społeczności”.

VIII. Centrum Aktywności Lokalnej

Centrum Aktywności Lokalnej należy rozumieć jako określony sposób działania, którego celem jest aktywizowanie społeczności lokalnych, tworzenie poczucia przynależności do danego miejsca i lokalnej grupy.

Przy Centrum Aktywności Lokalnej działa Gryfiński Klub Seniora, którego działalność jest odpowiedzią na potrzeby osób nieaktywnych zawodowo. Klub Seniora prowadzony jest przez naszą Wolontariuszkę i skupia około 50 osób. Seniorzy w CAL spotykają się w każdy czwartek. Priorytetem działalności klubu jest aktywizacja społeczna jego członków w ramach, której obejmowane są inicjatywy na rzecz osób starszych. Uczestnicy sami decydują w jaki sposób chcą spędzać wolny czas.

W roku 2019 zorganizowano:

- kurs komputerowy od 24.01-15.03.2019r.,
- pobyt karnawałowo - walentynkowy w miejscowości Rybniczanka od 16.02-17.02.2019r.,
- wyjazd na uroczystości 74 rocznicy Forsowania Odry w miejscowości Gozdowice,
- wyjazd majowy do Ustki od 10.05 – 12.05.2019r.,
- wycieczkę w Pieniny od 23.06-30.06.2019r.,
- wyjazd Andrzejkowy do Świnoujścia 29.11.-1.12.2019r..

W CAL odbywały się m.in. takie spotkania jak:

- Dzień Seniora dla wszystkich chętnych seniorów naszej Gminy oraz dla członków Klubu Seniora, dodatkową atrakcją była usługa: kosmetyczki, fryzjera, podologa oraz wizażystki. Zajęcia odbywały się bezpłatnie. W akcję bezinteresownie włączyli się; STUDIO FRYZJERSKIE PERFECT Monika Gruszka, NAILS BY Ewelina Staszak oraz NAILS BY Monika Kisielica, Gabriela Tumanowicz ARTISTIC MAKEUP&BEAUTIFUL HAIR,
- 6 urodziny Klubu Seniora, atrakcją była zabawa przy muzyce oraz wyjazd do Teatru Polskiego w Szczecinie,
- Warsztaty kulinarno - dietetyczne dla osób najbardziej potrzebujących, którzy są objęci programem żywnościowym, które były przeprowadzane przez panie z CARITAS Archidiecezji Szczecińsko – Kamieńskiej. Podczas warsztatów uczestnicy mogli dowiedzieć się wiele ciekawych i istotnych informacji o produktach oraz jak zapobiegać jej marnowaniu,
- Warsztaty oraz spotkanie świąteczno- warsztatowe dla wolontariuszy,
- Spotkanie przedświąteczne dla osób bezdomnych i potrzebujących w ramach projektu socjalnego. Spotkanie zorganizowane było dla 25 osób,

- Spotkanie przedświąteczne dla osób, które są objęte pomocą w formie usług opiekuńczych. Są to osoby samotne, starsze i niepełnosprawne. Spotkanie zorganizowane było dla 17 osób,
- Spotkanie przedświąteczne dnia 19.12.2019r. dla uczestników Klubu Seniora w Centrum Aktywności Lokalnej.

IX. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 1390).

Aktualny skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gryfinie został powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Gryfino Nr 0050.133.2019 z dnia 18 października 2019 r.

W skład Zespołu wchodzi 9 osób:

- 2 przedstawiciele jednostki organizacyjnej pomocy społecznej,
- po 1 z przedstawicieli z: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej, zespołu kuratorskiej służby sądowej, poradni psychologiczno – pedagogicznej.

Ośrodek zapewnia jego obsługę organizacyjno-techniczną.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół tworzy grupy robocze, które zajmują się indywidualnymi przypadkami przemocy w rodzinie.

W 2019r. odbyły się 4 spotkania Zespołu oraz

- 93 utworzone grup robocze,
- 455 posiedzeń grup roboczych,
- 434 osoby objęte pomocą grup roboczych,
- 137 rodziny objęte pomocą grup roboczych,
- 253 osoby dotknięte przemocą w rodzinie, w tym:
 - 117 kobiet,
 - 16 mężczyzn,
 - 120 dzieci,
- 143 osoby objęte pomocą w formie poradnictwa: prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego,
- 137 rodziny objęte procedurą „Niebieskiej Karty”.

Przewodniczący Zespołu składał wnioski do Sądu Rejonowego w Gryfinie o wgląd w sytuację rodziny, zawiadomienia do Prokuratury w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy, a także wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gryfinie, celem skierowania na leczenie odwykowe. Z pomocy specjalistów skorzystało **16** osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

X. ZATRUDNIENIE W OPS, SZKOLENIA

Poniższa tabela przedstawia ilość zatrudnionych pracowników w Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2019r. oraz wykaz szkoleń, z których skorzystali w roku 2019.

Tabela 28. Zestawienie zatrudnienia - stan na 31-12-2019r.

Wyszczególnienie	Liczba osób	W przeliczeniu na pełne etaty
Ogółem zatrudnienie	62	60,25
z tego:		
Dyrektor	1	1,00
zastępca dyrektora	1	1,00
pracownicy socjalni ogółem	16	16,00
z tego:		
starszy specjalista pracy socjalnej	3	3,00
starszy pracownik socjalny	9	9,00
pracownik socjalny	4	4,00
w tym:		
w rejonach opiekuńczych	14	14,00
główny specjalista	1	0,75
aspirant pracy socjalnej	1	1,00
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	5	5,00
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	4	4,00
pomoc administracyjna	3	3,00
podinspektor	2	2,00
inspektor	8	8,00
starszy inspektor	5	5,00
specjalista	1	1,00
starszy specjalista	2	2,00
główny księgowy	1	1,00
kierownik sekcji	1	1,00
sekretarka	1	1,00
sprzątaczką	3	2,00
goniec	1	1,00
konserwator	1	1,00

kasjer	1	1,00
asystent rodziny	3	2,5

Szkolenia

W 2019 r. pracownicy uczestniczyli w szkoleniach:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 3 osoby,
- Procedura niebieskich kart – 6 osób,
- Czyste powietrze – 5 osób,
- Rodzinny wywiad środowiskowy 2019 - prawidłowe przeprowadzanie i sporządzanie wywiadu oraz jego wpływ na postępowanie administracyjne w świetle najnowszego orzecznictwa – 5 osób,
- Efektywne wykorzystanie Oprogramowania firmy Sygnity w Pomocy Społecznej (POMOST Std, WYWIAD plus, MOUS) – 2 osoby,
- Akademia streetworkingu – 2 osoby,
- Szkolenie w ramach projektu pn. Dobre Wsparcie- system lokalnych usług społecznych – 7 osób,
- Praktyczne aspekty interwencji wobec osoby doświadczającej przemocy i sprawcy przemocy. Warsztat: Rozmowa z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie i osobą podejrzaną o przemoc – 8 osób,
- Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu – 3 osoby,
- Sposoby radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi wśród dzieci i młodzieży – 1 osoba,
- Fundusz alimentacyjny, nowelizacja, aktualne problemy – 1 osoba,
- Przygotowanie ksiąg do zamknięcia roku 2018 – 1 osoba,
- Wierzyciel w postępowaniu egzekucyjnym w administracji – egzekucja administracyjna w praktyce – 1 osoba,
- Świadczenia i zasiłki – nowości w przyznawaniu – 2 osoby,
- Dodatki mieszkaniowe – 1 osoba,
- Subregionalne spotkanie informacyjne w ramach, w ramach projektu „Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej”, dotycząca naboru wniosków o dofinansowanie projektów konkursowych w ramach Działania 7.6 Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – 2 osoby,
- Praktyczne warsztaty korzystania z platformy e PUAP – 1 osoba,
- Kodeks postępowania administracyjnego dla pracowników przygotowujących decyzje administracyjne – 1 osoba,
- Od pomysłu do projektu (ABC projektu) z wykorzystaniem systemu LSI2014 – 1 osoba,
- Środki trwałe oraz wartości niematerialnych i prawnych. Kluczowe problemy z praktyki – 1 osoba,
- Jak dobrze przygotować się do nowego okresu zasiłkowego – 2 osoby,
- Najnowsze zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, oraz programie „Dobry start” – 3 osoby,

- Problemy klasyfikacji budżetowej, również po zmianach przepisów w tym zakresie – 1 osoba,
- Świadczenie wychowawcze 500+ po zmianach – 2 osoby,
- Trudne sprawy w pracy urzędu – jak reagować na skargi, wzburzenie i krytykę – 4 osoby,
- Zamówienia publiczne do 30 tys. euro – 4 osoby,
- Kontrola zarządcza, zarządzanie ryzykiem i odpowiedzialność dyscyplinarna w jednostkach sektora finansów publicznych w 2019 r. – 5 osób,
- Kwalifikowalność wydatków oraz księgowość w projektach współfinansowanych ze środków EFS – 1 osoba,
- Najbardziej problematyczne zagadnienia w księgowości Ośrodków Pomocy Społecznej. Realizacja zadań Ośrodków Pomocy Społecznej w aspekcie rachunkowości budżetowej z uwzględnieniem realizacji programów wieloletnich tj. Senior+, usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych, opieka wytchnieniowa, opieka 75+, positek w domu i szkole – 1 osoba,
- Ustawa o pomocy społecznej – aktualne problemy, nowelizacje – 2 osoby,
- KPA z uwzględnieniem specyfikacji przyznawania pomocy społecznej – 3 osoby,
- Czynności przedinventaryzacyjne w 2019 r. – zagospodarowanie składników majątkowych zbędnych – 1 osoba,
- Zamówienia publiczne do 30 tys. euro – 1 osoba,
- Konwent informatyków Polski zachodniej – 1 osoba,
- Czas pracy 2020 – 1 osoba.

Ogólny koszt szkoleń wyniósł: **22 249,80 zł**

XI. KIERUNKI DZIAŁAŃ NA ROK 2020

Analiza zrealizowanych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie wskazuje na najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej na terenie Gminy Gryfino. Do ich niewątpliwie należy, kontynuowanie programu osłonowego w zakresie zmniejszania wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Gryfino.

Ważnym jest również kontynuowanie wsparcia w formie usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom w podeszłym wieku i osobom schorowanym. Wsparcie to jest bardzo istotne, gdyż pozwala na funkcjonowanie osoby niesamodzielnej w miejscu zamieszkania i tym samym spowalnia ewentualny proces umieszczenia w DPS. Dodać należy, że co roku rosną koszty, które ponosi Gmina za pobyt mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej.

Stąd istotnym jest podkreślić rolę nowego wsparcia jakim są mieszkania chronione wspierane. Wsparcie będą mogły otrzymać osoby niepełnosprawne, których stan zdrowia nie pozwala na samodzielne funkcjonowanie, ale przy wsparciu wyspecjalizowanych pracowników/ opiekunek, będą mogły funkcjonować w lokalnym środowisku. Drugie mieszkanie natomiast będzie swoistym krokiem ku samodzielności, mieszkańcami będą osoby z zaburzeniami psychicznymi. Trenować samodzielne życie będą pod okiem asystenta.

Ośrodek zamierza również kontynuować wdrożone już usługi społeczne, szczególnie skierowane do osób niepełnosprawnych między innymi w zakresie realizacji Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej (edycja 2019-2020), jak również tak jak w ubiegłym roku przystąpi do realizacji innych programów ministerialnych będących odpowiedzią na potrzeby społeczne w/w osób.

Rola mieszkania treningowego jako nowego narzędzia pracy socjalnej na rzecz samotnych matek, to kierunek który również należy kontynuować, gdyż efekty tak wzmożonej pracy nad

rodziną przeżywającej swe problemy stała się niezwykle wartościowa i przynosząca pozytywne rezultaty.

Planowany jest dalszy rozwój pracy socjalnej z wykorzystywaniem dotychczasowych narzędzi pomocowych oraz wdrożenie nowych m.in. poprzez opracowanie i realizację projektów socjalnych. Podkreślić należy również rolę zatrudnionych specjalistów, istotne jest, aby kontynuować współpracę, jak również dopełnić ją specjalistami na których jest zapotrzebowanie (tj. psycholog dla dzieci i młodzieży pracujący w miejscu zamieszkania).

OPS zamierza również ponownie aplikować o środki zewnętrzne, w celu rozwoju dodatkowych usług dla osób korzystających z pomocy społecznej. Ostatnie dwuletnie doświadczenie pokazuje, że wzmożona praca w tym zakresie daje wymierne efekty.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gryfinie od 2016 roku czyli po przystąpieniu do projektu, który pozwolił zreorganizować pracę i oddzielić pracę socjalną od przyznawania świadczeń pieniężnych ciągle się rozwija i sięga po różne narzędzia, tak aby skutecznie działać na rzecz mieszkańców gminy Gryfino, przeżywających kryzysy w różnych dziedzinach życia.

11.1 Środki finansowe zagwarantowane w budżecie gminy na rok 2020, w związku z realizacją zadań przez ośrodek pomocy społecznej:

- **1 765 000 zł** – na finansowanie pobyków w domach pomocy społecznej,
- **503 000 zł** – na zasiłku okresowe (w tym dotacja w kwocie 253 000 zł), zasiłki celowe specjalne zasiłki celowe, schronienie, sprawienie pogrzebu , itd.,
- **894 000 zł** – na finansowanie zasiłków stałych,
- **619 433 zł** – na finansowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych (w tym 71 000,00zł) na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- **85 873 zł** – na finansowanie składki zdrowotnej dla klientów pomocy społecznej,
- **364 000 zł** – na realizację Programu – „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (w tym dotacja 200 000 zł),
- **190 000 zł** – na realizację „Gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Gminy Gryfino”,
- **31 000 000 zł** – na realizację świadczenia wychowawczego,
- **1 020 000 zł** – na realizację świadczenia „Dobry start”,
- **9 840 000 zł** – na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia,
- **75 000 zł** – na składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia opiekuńcze,
- **360 400 zł** – na współfinansowanie pieczy zastępczej,
- **237 598 zł** – na wspieranie rodziny, w tym: wynagrodzenie dla asystentów rodziny, podróże służbowe, zatrudnienie terapeuty rodziny, szkolenia asystentów, przeprowadzenie warsztatów dla rodziców.

Z powyższego zestawienia wynika, że środki przeznaczone na wypłatę zasiłków stałych są niższe niż zapotrzebowanie na tą formę wsparcia. Spowodowane jest to tym, iż dotacja z budżetu państwa jest w trakcie roku zwiększana i finalnie zabezpieczy wszystkie potrzeby.

Krok po kroku do samodzielności

Dom ze wsparciem

Gryfino. Mieszkanie treningowe przy ul. Szczecińskiej 2/1, w którym pierwszy jego mieszkańcy pojawili się w sierpniu 2017 roku, pełni rolę przesłanej sprzyjającej „nauczycielskiej” osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do końca marca br. miejscowy Ośrodek Pomocy Społecznej realizował tu, przy wsparciu unijnych środków, projekt pn. „Mieszkanie treningowe – krok do samodzielności”. Po jego zakończeniu OPS wprowadził mieszkanie treningowe do swojej struktury organizacyjnej.

Nauczyć zwykłych codziennych czynności

Wsparty unijnymi środkami projekt określał, iż jego docelową grupę stanowiły osoby niepełnosprawne intelektualnie, które objęłyby kompleksowym wsparciem. Łącznie z tego projektu skorzystało 30 uczestników, trening ukończyły 24 osoby – informuje Aleksandra Szymanowicz, dyrektorka OPS.

– Ten trening przede wszystkim miał na celu to, aby osoby, które tu przebywały, nabyły takich umiejętności, żeby opuszczając mieszkanie, mogły sobie radzić jak najbardziej samodzielnie, z jak najmniejszą pomocą rodziny – mówi trenerka usamodzielniania Irena Krówka, która w mieszkaniu treningowym pracuje od kwietnia ub.

Jednocześnie w lokalu mieszkało 4 uczestników projektu. Trenerka podaje wiele przykładów, które jednoznacznie dowodzą potrzeby takiego wsparcia. Zaczynano od przygotowania planu pomocy, który uwzględniał m.in. określenie wysokości wspólnego tygodniowego budżetu na swoje utrzymanie – na to składali się sami uczestnicy projektu.

Pobyt w mieszkaniu treningowym był bezpłatny – wyjaśnia dyr. Szymanowicz – ale wyżywienie i środki higieniczne pochodziły z funduszy uczestników. Mieli oni renty albo zasiłki stałe i w treningu ekonomicznym chodzilo o to, żeby nauczyć się tak dysponować własnymi środkami, aby wystarczyło na zabezpieczenie podstawowych potrzeb.

Plan pracy obejmował m.in. jadłospis, który wspólnie układali uczestnicy projektu. Razem też robili zakupy i wspólnie gotowali. Do zwykłych codziennych zajęć należało także sprzątnięcie, często pranie i prasowanie.

– W domu na ogół wyznaczano ich przy wykonywaniu tych czynności, dlatego bywało, że dziwił się, że pranie trzeba segregować, a koszule samemu uprasować i uważać, żeby odpowiedni program w żelazku nastawić. Dla niektórych zadania te naprawdę były wyzwaniem, ponieważ najczęściej występowały u nich sprzężenia chorob, były to dysfunkcje łączące, a koszule samemu uprasować i uważać, żeby odpowiedni program w żelazku nastawić. Dla niektórych zadania te naprawdę były wyzwaniem, ponieważ najczęściej występowały u nich sprzężenia chorob, były to dysfunkcje łączące, a koszule samemu uprasować i uważać, żeby odpowiedni program w żelazku nastawić.

Utrwaliły nabyte umiejętności
Kompleksowego wsparcia uczestnikom projektu udzielała

grupa specjalistów – dwóch trenerów, dwóch pracowników socjalnych OPS, opiekun nocny lub dzienny.

– Wdrożony przez nas plan pomocy jest procesem, który ma swój początek, rozwinięcie i, przeważnie, zakończenie, a nasze

działania wzajemnie się uzupełniają – Joanna Wawrzonek, koordynatorka pracy socjalnej

mieszkania treningowego, opowiada o zadaniach kadry związanej z projektem. – Spotykamy się raz w miesiącu, omawiamy poszczególne przypadki, sporządzamy indywidualny plan pomocy i dzielimy między siebie zadania. Później analizujemy, co z tych zadań udało nam się zrealizować, a nad czym musimy jeszcze popracować. Czasami zdarzają się sytuacje, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć, ale staramy się na bieżąco je rozwiązywać.

Trening z osobami upośledzonymi umysłowo odbywał się głównie na podstawowym poziomie. Na ogół lokatorki mieszkania treningowego działały wspólnie, a jeżeli była taka potrzeba, z uczestnikiem prowadzono indywidualne działania.

– W projekcie dla osób niepełnosprawnych założony był trymiesięczny turnus. W związku z tym, że praca z tymi grupami bardziej skupiała się na ćwiczeniach umiejętności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego, a treningach ekonomicznych i społecznych, uznaliśmy, że wobec osób niepełnosprawnych będziemy stosować taką zasadę: miesiąc w mieszkaniu treningowym i miesiąc w domu, tak abyśmy mogli odwiedzić, czy nasza praca przez dany miesiąc dała jakiekolwiek owoce. Rozmawialiśmy z ich rodzinami, w przypadku osób samotnych prowadziliśmy własne obserwacje. W życiu niepełnosprawnych uczestniczących

w projekcie dużo się zmieniło – z zadowoleniem przekazuje A. Szymanowicz.

Moje rozmówcyce podają wiele przykładów takich pozytywnych zmian. Słyszę o mamie jednego z uczestników, która z radością odkryła, że jej dorosły niepełnosprawny syn – którego najczęściej wyręczała w wielu czynnościach – teraz sam robi śniadania, prasuje, układa rzeczy w swojej szafce... i sprawia mu to ogromną frajdę. Niektórzy utrzymują stały kontakt z trenerką usamodzielniania – opowiadają o różnych wydarzeniach, proszą o rady np. „jak się robi truskawki na zimę”. Ale były też osoby, które

coś pozytywnego dla ich rodziny i my tutaj jesteśmy od tego, żeby pomóc, a nie nakazywać – wyjaśnia A. Szymanowicz.

W porównaniu z działaniem kierowanym do poprzedniej grupy docelowej, praca z samotnymi matkami i ich dziećmi ma inny charakter, choć część treningu jest podobna, zwłaszcza ta dotycząca prowadzenia gospodarstwa domowego. Trener i pracownik socjalny pracują po kilka godzin dziennie. I nie ma opieki nocnej, nie tworzy organizatorom zależy, by ponieważ organizatorom zależy, by nie tworzy placówki całonocowo monitorowanej, a jej mieszkańcom dać poczucie, że darzeni są zaufaniem. Taki opiekun pojawia

koowało nam tego w rodzinnym domu. Uczę się też, jak rozsądnie gospodarować budżetem, dzięki temu mogę trochę zaoszczędzić, co mnie bardzo cieszy.

– Jestem tu z moim pięcioletnim dzieckiem, bo chce dużo zmienić w swoim życiu, przede wszystkim chce odzyskać swoją starszą córkę, która jest teraz w rodzinie zastępczej – pani Dorota jest zdecydowana, by wytrwać w tym postanowieniu. W przypadku wielu osób korzystających z pomocy społecznej ich sytuacja często związana jest z brakiem prawidłowych wzorów z rodzinnego domu, z wyuczoną bezradnością.

Zatem ważną rolę w procesie socjalizacji odgrywa pracownica OPS, która wspiera rodziny dysfunkcyjne. Zdaniem dyrektorki Szymanowicz mieszkanie treningowe jest też bardzo dobrym narzędziem dla pracowników socjalnych, ponieważ zyskują wiele dodatkowych spostrzeżeń, które umykają w czasie odwiedzin w naturalnym środowisku danej rodziny.

Jedną z pań mieszkających na terenie gminy i nawet nie zdawałyśmy sobie sprawy z tego, że już samo zamieszkanie w mieście było dla niej atrakcją i ciałem mówiła: „Boże, jak ja bym chciała mieszkać na stałe w Gryfinie”. Ale to nie tylko ta jedna, jest więcej osób, które mówią, że w mieście to jest zupełnie inne życie, bo można z dzieckiem wyjść na przykład do domu kultury, gdzie organizowane są bardzo fajne spotkania dla najmłodszych. Mieszkanie treningowe ma sens, to bardzo potrzebne narzędzie pracy socjalnej – bez cienia wątpliwości twierdzi A. Szymanowicz.

Postscriptum
Mieszkanie treningowe ma być kolejnym krokiem w drodze do życia na własny rachunek. Jest niejako etapem wstępnym mieszkalnictwa chronionego, zapewnianego warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku, w integracji ze społecznością lokalną.

Do końca bieżącego roku w gryfińskiej gminie mają zostać utworzone dwa mieszkania chronione. Być może jego lokatorkami będą też osoby, które pozytywnie „zaliczyły” pobyt w lokalu treningowym. Następnym etapem mogłoby stać się samodzielne mieszkanie, np. z puli lokali socjalnych. Ale... cenna inicjatywa OPS i ogromny wysiłek kadry będącej udziałem w prowadzeniu treningów w drodze do samodzielności i ochronie przed wykluczeniem społecznym mogą zostać zaprzeczzone, ponieważ gryfińska gmina nie rezygnuje z zamiaru wybudowania socjalnego osiedla poza miastem, na terenie byłego sanatorium w Nowym Czarnowie, gdzie docelowo może zamieszkać nawet kilkaset osób.

Taka koncentracja biedy, gdzie będzie można „zarazić się” wyuczoną bezradnością od osób z najbliższego otoczenia, powinna budzić niepokój. Z kolei wśród mieszkańców takiego osiedla może narastać poczucie odrębności społecznej – przed czym przestrzegają specjaliści. A przecież mieszkanie treningowe i chronione z założenia służyć ma społecznej integracji. I z pewnością nie chodzi tu o jednocześnie się w biedzie. **o**

Przeżyliśmy z synem traumę – opowiada pani Renata. – A tu jest ciepły dom, jest spokój. Bra-

Na zdjęciu od lewej: dyr. OPS Aleksandra Szymanowicz, trenerka usamodzielniania Irena Krówka, obecne lokatorki mieszkania treningowego Dorota i Renata z dziećmi oraz koordynatorka pracy socjalnej mieszkania treningowego Joanna Wawrzonek.

po przejściu treningu i powrocie do własnego domu nie przeniosły dotychczasowych ćwiczeń w mieszkaniu treningowym.

– I tutaj nasza praca polegała na tym, żeby już w ramach usług opiekuńczych mówić do osoby we własnym środowisku do tego, żeby dobre rady i praktyki, które wypracowane zostały w mieszkaniu treningowym, stosować we własnym mieszkaniu – mówi dyrektorka OPS.

Teraz wspierają samotne matki

– Po zakończeniu projektu ze środków unijnych wprowadziliśmy mieszkanie treningowe do struktury organizacyjnej OPS. W naszym budżecie zostały zabezpieczone środki na utrzymanie tego lokalu i zatrudnienie w nim kadry. Zmieniliśmy grupę docelową, do której kierowane jest wsparcie. Do mieszkania treningowego wprowadziliśmy samotne matki z dziećmi. Te panie wzięto na przesłankę pracy socjalnej w OPS, ponieważ charakteryzują się bezradnością w wypełnianiu funkcji opiekunów wychowawczych. Widzieliśmy więc potrzebę zrobienia kolejnego kroku wobec tej grupy naszych klientów. Czy był łas rak? Nie było. Wiadomo, wszystko co jest nowe, wywołuje pewne obawy. A prowadzenie pracy socjalnej w mieszkaniu treningowym to przecież nie jest coś takiego naturalnego. Mieliliśmy więc trochę pracy, żeby przekonać panie do zamieszkania tutaj. Ze nie jesteśmy od tego, by je kontrolować, ale że to ma być

się, gdy jest potrzebny, w dzień lub w noc.

Pierwsze uczestniczki opuściły już mieszkanie treningowe. – Zmiana, jaka nastąpiła w jednej z nich, jest bardzo duża – mówi przedstawicielka OPS. – Pani współpracowała z nami w stu procentach, była chłonna wiedzy, zadawała wiele pytań. Teraz jest bardzo zmotywowana do tego, żeby podjąć pracę, w związku z tym dodatkowo uczestniczy w naszym projekcie pod kątem aktywizacji zawodowej. Chce także wynająć mieszkanie, bo środowisko rodzinne, do którego wróciła, ma swoje problemy i negatywnie wpływa na wychowanie małego dziecka. Wyłaśtałabym kierunek należy działać, żeby zmienić swoje życie. I może liczyć na nasze wsparcie przy osiąganiu kolejnych celów.

– Z drugą panią pracowaliśmy pod kątem odzyskania dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej – relacjonuje J. Wawrzonek. – Praca z nią pokazała ogrom problemów, z którymi się biegała. Sama stwierdziła, że w obecnej swojej sytuacji nie jest gotowa, by dzieci mogły do niej wrócić i żeby ona była dobrą mamą, bo nie byłaby w stanie zapewnić im niezbędnej opieki. Rozmawiam z obecnymi mieszkankami treningowego lokalu. Obie kobiety zadawały sobie z tego, że skorzystały z takiej możliwości.

– Przeżyliśmy z synem traumę – opowiada pani Renata. – A tu jest ciepły dom, jest spokój. Bra-

Op jak
Wybrani
Wójcik Swi
nie arg-slow
ia Zamku I
Opera na pl
tymu mieszk
Przed kon
skim smilw
dyrektorki Op
cinie obaw
tarnu, a t
sprawia, i
nie jak na
korym, a
powstał
PATRONA
Śl
Niechor
Miłośnik
Bałtyck
gminy R
Śledziw
około 20
„Świecie
miejscowy
Organiza
wą depistac

Pracownicy socjalni w szkole podczas spotkania w ramach doradztwa zawodowego.

Kurs zawodowy w ramach projektu „Skuteczna pomoc kompleksowe wsparcie”

Działanie środowiskowe w ramach projektu.

Warsztaty z psychologiem w ramach projektu.

Warsztaty z doradcą zawodowym w ramach projektu.

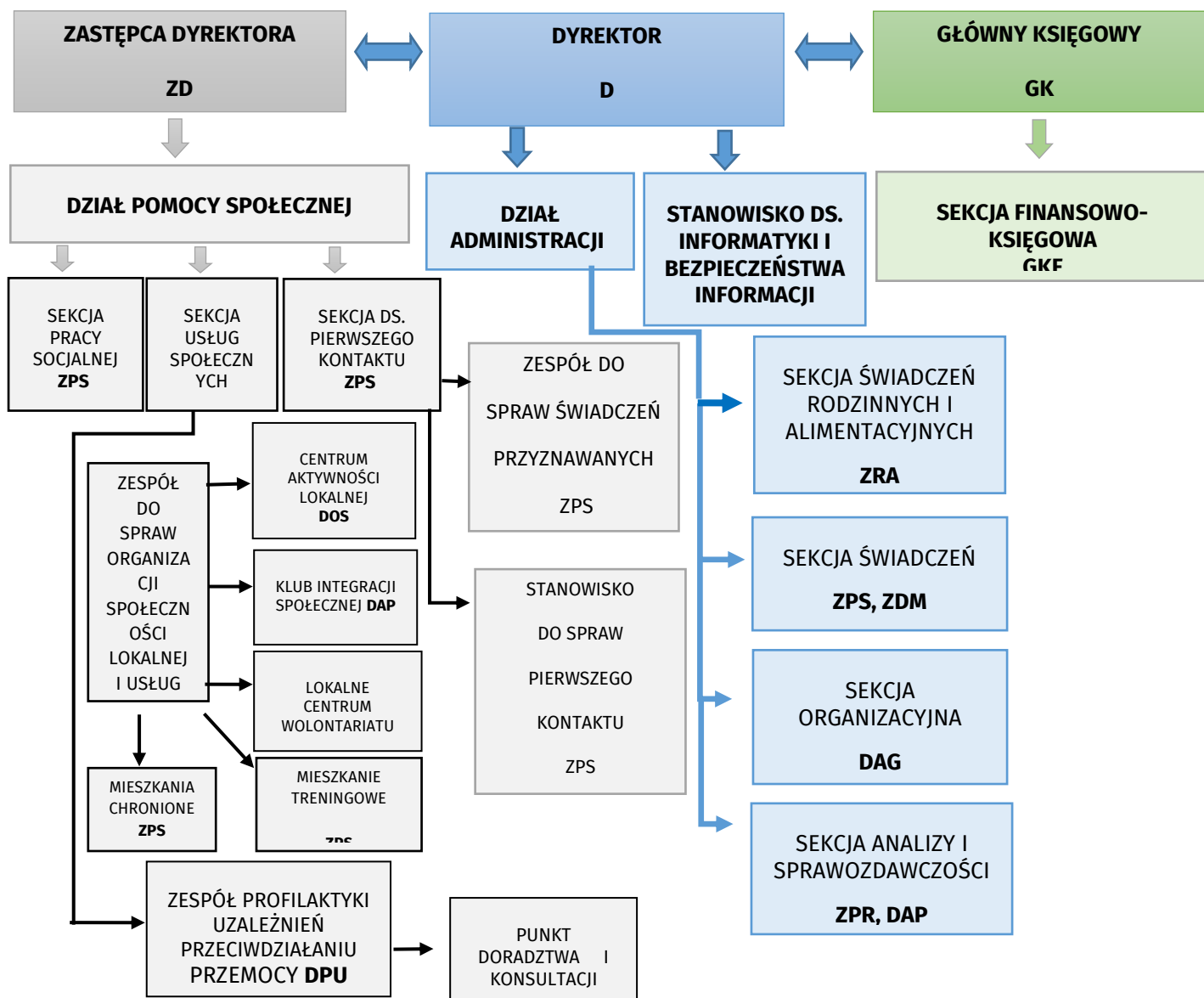
Warsztaty kulinarne w ramach POPŻ.

Magazyn z żywnością w OPS.

Wolontariusze w DPS

Schemat organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Gryfinie.